

A.Zozulina

Tiina lapsepõlv

Autobiograafiline jutustus

Jõulud

Tiina vaatas vaimustusega aknast välja, plaksutas käsi ja kutsus hoidjatädi:

“Tädi, tule ruttu siia! Ruttu, tule siia! Vaata, kui valget kohevat vatti sajab! Tule ruttu!” Hoidja istus tugitoolis ja kodus. Vardaid käest panemata vaatas ta tüdrukule. Tiina pöördus tema poole ja vaatas paluvalt talle ja kutsus uuesti:

“Tädi, no tule ometi ruttu, vaata, kui ilus!”

Hoidja pani kudumise käest ja läks akna juurde. Õues oli tõeline jõuluilm: pühalikus vaikuses langesid suured kohevad lumehelbed, valgustatuna tänavavalgustusest.

“Tädi, ma näen valget inglit,” ütles Tiina salapärase sosinaga. “Ta lendab taevas meie poole.”

“Kus?” küsis hoidja imestusega õue vaadates.

“Vaat seal, taevas,” näitas tüdruk sõrmega taeva poole, ja sosistas veel saladuslikumalt:

“See on minu kaitseingel, ta toob mulle jõulukinki!”

“Näen, näen! Ta lendab otse meie juurde,” kinnitas hoidja. “Kui heliseb kelluke, siis läheme vaatame, mis ta sulle tõi.”

“Aga mida ta mulle toob?” küsis uudishimust põnevil Tiina.

“Ei tea. Aga mida sa kõige enam ootad?” Tiina vaatas unistavalt üles ja jäi mõttesse. Tal oli nii palju soove. Ta ei jõudnud neist pooltki läbi mõelda, kui helises kelluke.

Hoidja kohendas Tiina peas kohevat roosat lehvi ja nad läksid koos tuppa. Keset avarat eredalt valgustatud tuba seisis pidulikult kaetud laud põlevate küünaldega, akna all nurgas ilutses kaunistatud kuusk,

mis ulatus laeni. Kuuse all, kuhu tavaliselt asetati kingitusi, istus üks suur ilus nukk täpiliselt kleidis, kuldsed juuksed patsi pununud. Nukku nähes jäi Tiinal rõõmust hing kinni, silmad lõid särama, ta oli valmis sööstma nuku juurde, kuid seal kuulis ta isa häält:

“Tiina, täna Jeesust nuku eest!” Tiina laskus kiiresti põlvedele ja, jõudnud sosistada kaks sõna: “Meie Isa...”, kui hüppas püsti ja sööstis kuuse juurde. Kõik vaatasid naeratades, kuidas Tiina võttis nuku ettevaatlikult kätte, vaatas seda, silitas ta juukseid, kallutas siia-sinna, vaatas, kuidas nuku silmad sulgusid ja avanesid ja kuulatas häält, mis sarnanes naabri kassile.

“Tiina, täna Jeesust kingituse eest!” ütles hoidja lahkelt. Hoides nukku käes, laskus Tiina põlvedele, sulges momendiks silmad, avas uuesti, vaatas nukule, siis sulges uuesti ja ütles:

“Jeesus, aitäh Sulle nuku eest, et ta oskab rääkida ja silmi avada. Aamen!” Surunud nuku enda vastu, istus ta kuuse juurde. Ema, isa ja hoidja kinkisid ka vastastikku kingitusi.

Kõik istusid lauda, kustutati tuled ja asuti sööma küünlatule valgel. Kui järg jõudis magustoiduni, kostis õuest laste elav jutuvada ja lõbus naer, siis, algul arglik, siis järjest üksmeelsem ja valjem laulmine. Lauas olivad kuulased vaikides. Lapsed laulsid jõululaulu. Need olid vabrikutöölise laste lapsed. Nende vanematel ei olnud võimalik teha sellist pidu nagu Tiinal. Neil ei olnud kaunistatud kuuske ega kingitusi. Nende vanematel oli vähe raha. Esimest korda tulid nad selle maja akende alla samasugusel jõuluõhtul, kui Tiina ei olnud veel sündinudki. Nüüd ta võttis neid vastu kui väike perenaine.

Ema vaatas aknast välja. Lumehelveste seest

paistsid laste kogud. Lapsi oli palju ja ema palus hoidjal nad üle lugeda. Lapsi oli 20 – rohkem kui kunagi. Tiina askeldas ja toimetas – isegi nukk oli ununenud. Hoidja läks lauda katma, ema ja isa palusid lapsed tuppa ja aitasid neil lahti riietuda. Tiina hüppas rõõmust nende ümber.

Tiina vanemad olid tuntud inimesed linnas: ema oli õpetaja, isa oli tunnustatud insener. Hiljuti valisid linlased ta linnapeaks, kuna kedagi ausamat ja lahkemat ei leitud.

Kui lapsed olid lauda kutsutud, pani ema ette laulda jõuluhümni Vaikne öö. Maja täitus meeldiva, õrna meloodiaga. Laste silmad särasid vaimustusest ja näis, nagu laulaksid Jumala inglid koos lastega ja meenutaksid seda imelist päeva, mil Päästja sündis maailma.

Lõpuks saabus tund, mida lapsed terve aasta olid oodanud. Kõikide silmad pöördusid kaunistatud kuuse poole. Mida seal küll ei olnud! Kuusel rippusid punased õunad, lõhnavad päränikud, värvikirevad kommid, kullatud pähkliid... Kuuse all olid varjul pakid, kaunistatud ilusate lintidega. Lapsed tardusid ootuses. Kostus ema hääl:

“Aga nüüd, kallid külalised, on aeg jagada kingitusi.” Ema võttis kõige väiksema tüdruku käest kinni ja juhtis ta kuuse juurde. Tema järel tulid kordamööda ka teised lapsed. Ema, hoidja ja Tiina võtsid kuuselt mänguasju ja jagasid lastele. Korvidest tulid nähtavale soojad kohevad jakikesed tüdrukutele ja kaunid sviitrid poistele. Peale seda said nad veel igauks paki maiustusi.

Kuusk oli ehetest tühi, kuid Tiinal polnud sellest kahju. Kõikjalt kostis naeru ja oli nii palju õnnelikke nägusid. See oli juba tõeline pidu! Kuusk aga, tundes raskusest vabanemist, lõhnas eriti meeldivalt.

Seejärel viisid ema ja hoidja lapsed pidulikult kaetud laua juurde. Tiina koos emaga hoolitsesid, et külalised millestki puudust ei tunneks. Laual oli külluses maiustusi ja peagi said kõigil kõhud täis. Äkki märkas Tiina üht poissi, kes poetas salaja tükikese pirukat taskusse. Tiina mõtles, et poisil ei ole kodus midagi süüa, sest nad elavad vaeselt. Laual oli veel küllalt pirukat. Tiina võttis taldrikult suurema tüki, hiilis nagu hiir poisi juurde ja hakkas seda tasku toppima. Peaaegu pool oli juba taskus, kui poiss pöördus... Ta oli ehmunud, vaatas Tiinale otsa ja ütles:

“Ma võtsin selle õekese jaoks. Ta on haige.”

Kui lapsed hakkasid lahkuma, läks Tiina poisi juurde. Ta oli otsustanud anda oma maiustustepaki poisile.

“Võta, vii see oma haigele õele.”

“Hästi,” vastas poiss. Tema nägu oli tõsine ja nukker. “Aitäh sulle, hea tüdruk!”

Tiina läks saali ja nägi isa mõtlikult aknast välja vaatamas. Tiina jutustas isale poisist ja tema haigest õest, pirukast ja oma jõulupakist.

Isa vaatas tüdruku tähelepanelikult, silitas ta pead ja põske.

“Sa tegid hästi, tütreke,” ütles ta. “Jeesusele meeldib, kui me head teeme. Sinu kaitseingel kirjutab sulle heateo heategude raamatusse. Sinna mahub veel palju heategusid.”

Isa kiitis teda! Tiina hüples ja keerles suurest rõõmusest mööda tuba.

Sel ajal jõudsid külalised juba õue, kus ootasid nende vanemad. Nad tulid koos akna alla ja laulsid hüvastijätuks veel jõululaulu. Kõik naeratasid ja lehvitasid emale, isale, Tiinale ja hoidjatele, kes kinkisid neile nii palju rõõmu- ja õnnehetki.

Teisel päeval läksid kõik koos mäele

kelgutama. Tiina püherdas lumes ja tundis, et ta on kõige õnnelikum inimene maailmas. Aga siis juhtus, et üks poiss tõukas teda hetkel, kui ta alla sõitis. Täie hooga lendas Tiina koos kelguga lumehange. Külmlumi kõrvetas nägu, kleepus silmadele, varrukad olid lund täis. Tiina ronis hangest välja ja jooksis vanematele kaebama. Ema kuulas ta ära ja vastas:

“Mine klaari ise oma asjad ja ära tule kunagi kaebama!”

Tiina läks poisi juurde ja ütles:

“Sa oled halb, ma ei mängi enam kunagi sinuga!”

“Ma tegin ainult nalja!” vastas poiss.

“Ei, sa tõukasid mind meelega!”

“See oli nali, ära solvu minu peale. Mu nimi on Kolja, ma käin esimeses klassis.”

“Olgu, ma ei solvu,” vastas Tiina ning jooksis ema ja isa juurde.

“Leppisite ära?” küsis isa.

“Jah, ta tegi nalja!”

Möödus ka teine jõulupäev. Öhtul tulid külalised. Isa ütles, et need on tema sõbrad. Nad sõid koos jõulupirukat, laulsid laule. Tiina pandi magama, kätte anti uus nukk. Tiina suikus rahulikku unne.

Unes nägi ta, kuidas akna taga tantsivad kohevad valged lumehelbed ja nende taustal ruttab Tiina juurde valge ingel, käes kingitus – sinise lindiga seotud karp, milles on ilus suur nukk.

Tiina ja tema sõbrad

“Ema, vaata kui sinine on täna taevas! Ma panen täna selga oma sinise kleidi ja seon juuksed suure sinise lindiga. Ja tead, miks?” küsis Tiina.

“Ei tea, tütreke.”

“Minu Jeesus elab sinises taevas ja kui ma

lähem pühakotta, siis olen sama sinine kui taevas.”

“Hea küll,” naeris ema, “ole pealegi nagu taevas, kuid seisa rahulikult, ma ei saa teha ilusat lehvi su juustesse.”

Emal oli hea tuju. Ta naeris ja naljatles. Tiina otsustas avaldada oma salasoovi. “Emake, armas, hea, ütle, et sa lubad! Ütle jah? Võib? Palun, luba neil tulla! Nad on head, nii armsad! Nad toovad igal pühapäeval mulle metsapähkleid ja marju. Nad armastavad mind ja mina neid. No, luba!”

“Mida lubada? Kellele?” ei saanud ema aru.

“Luba täna kutsuda meile pidusöögile minu sõpru.”

“Kõiki sinu sõpru?”

“Ei, mitte kõiki, ainult kõige paremaid,” seletas Tiina erutatult.

“Kes siis on sinu parimad sõbrad?”

“Kerjused! Nikolai – mäletad, see kes lonkab? Oleg, ühest silmast pime ja Andrei.”

“Kas Andrei on ka pime või lonkur?”

“Ei, tal ei ole peaga kõik korras.”

“Aga kas sinul on peaga kõik korras?” sekkus jutuajamise hoidjatädi. “Kus on enne nähtud, et kerjused tulevad linnapea juurde lõunale!”

“Nad on minu parimad sõbrad!” kaitses Tiina end tuliselt. “Ja veel, neil on pruun koer Graf, talle on vaja ainult natuke suppi ja konti. Emake, palun, luba neil tulla, see saab vahva olema!”

“Hästi, tütreke, las tulevad,” ütles ema lahkelt.

“Katame laua aeda, meie vana pärna alla. Külalistetuppa ei saa, meil on täna külalised.”

“Ei ole midagi,” rõõmustas Tiina, “sinna mahume kõik. Kolm tooli nende jaoks, neljas...”

“Neljas koerale,” katkestas hoidjatädi pilgates.

“Viies kassile, kuues hiirele. Külalised linnapea majas! Selliseid külalisi ei pea ma

külasteks!”

“Ärgu meeldigu see sulle, kuid mina lõunatan nendega ikka,” vuristas Tiina. “Sedasi, tädikel!”

“Jätke vaidlemine!” katkestas neid ema. “Sina, Tiina, lähed isaga kirikusse, aga meie paneme külalistele kõik valmis. Mine ja ära muretse.”

“Aitäh, emake, armas!” Tiina suudles ema, surus oma näo ema põse vastu. “Ma teadsin, et sa oled mul lahke ja hea.”

Oli soe kevadine päev. Mõnus ja kerge oli minna kevadpäikese kiirte all. Soe kevadtuul paitas nägu. Lai tee viis kõrgele künkale, kust paistis kullatud ristidega kirik. Nad läksid Jumalat kummardama ja Tema poole palvetama. Mõlemal pool teed istusid kerjused: lombakad, pimedad, küürakad jne. Igäühe jaoks oli Tiinal münt. Suurem paberraha kirikule. Nii õpetas teda isa. Juba kaheaastasena hakkas Tiina isaga kirikus käima. Praegu oli ta kuuene. Talle meeldib kirikus. Ta teab kõiki kiriku palveid, aga lõpetab alati oma sõnadega. Ta palub Jeesust ema ja õekese pärast, et ka nemad armastaksid Jeesust ja tuleksid kirikusse, et Ta hoiaks neid kurjast. Ta palub ka kõigi kerjuste, haigete ja kodutute pärast. Kirikust lahkudes rääkis ta Jeesusele kogu südamest:

“Kallis Jeesus, Sa surid minu eest ja ma olen Sulle selle eest tänulik. Ma väga, väga armastan Sind!” Tiina astus trepist üles kiriku poole ja nägi kohe Olegi, Nikolaid ja Andreid, kes istusid otse sissepääsu juures. Nende kortsulistele nägudele valgus lai naeratus. Isa ka naeratas vastuseks ja vaatas tütrele. Mustkunstniku vilunud liigutusega võttis Tiina oma kleidi varrukast küpsiseid ja komme.

“Kuidas ta jõudis neid peita ja hankida?” imestas isa.

“Kuidas nad oskavad nii kiiresti süüa?”

imestas Tiina mõttes oma sõpru vaadates. Ta silitas hellalt oma sõprade halle juukseid ja ütles:

“Täna peale teenistust olete palutud lõunasöögile koos Grafiga. Ema ja isa lubasid.”

Kerjused hakkasid plaksutama ja naersid rõõmust. Isa seisis kõrval ja naeratas.

Siis nad astusid kirikusse. Kirikukoor laulis. Tiinale näis, et inglid taevas laulavad. Siis algas jutlus. Tiina teadis hästi teenistuse käiku: mida teeb preester ja millal vastab talle koor.

Kui teenistus lõppes, lähenes Tiina nagu alati ristilöödud Kristusele, langes põlvili ja rääkis Jeesusega:

“Jeesus, Sa näed kõike. Sa tead, et ma olin halb sel nädalal. Ma ei kuulanud ema sõna, ütlesin jämedusi hoidjatädile ja kiusasin õekest. Palun, andesta mulle ja aita mul olla kuulekas ja lahke.”

Isa oli juba väljas ja ajas jutu vaimulikuga, kes oli tema lapsepõlvesõber. Nad õppisid koos gümnaasiumis, seejärel läksid nende teed lahku. Isast sai insener, siis linnapea, aga tema sõbrast – vaimulik.

“Kuidas on lood sinu abikaasaga?” küsis vaimulik. “Ma ei ole ammu teda näinud. Tervita teda.”

“Sa ju tead tema vaateid,” vastas isa. “Inimene peab armastama Jumalat ja tegema head, see ongi kogu tema religioon! Tule külla, tee mulle rõõmu!”

Isa pöördus, otsides Tiinat.

“Meil on aeg minna,” jätkas ta, “me ootame täna tähtsaid külalisi.”

“Tõsi? Milliseid külalisi?” uudishimutses preester.

“Need on minu tütre külalised – kerjused.”

“Tore!” hüüdis ta. “Te olete juba pääste ära teeninud. Kes hoolitseb vaeste eest, sellele on koht Jumala Kuningriigis kindlustatud.” Ta vaatas

tähelepanelikult Tiina silmadesse ja ütles:

“Õnnistagu sind Jumal, armas laps.” Tiina vastas:

“Tänan!” Tema silmad särasid. Ta suudles vaimuliku kätt, kummardus ja lendas nagu liblikas mäest alla. Ainult valged kingakesed välkusid taevasinise kleidi alt. Isa saatis Tiinat pilguga. Ta ei eksinud: need kolm seisid all ja pruun koer ka. Tiina ühines nendega ja kamp oligi koos. Linnapea naeratas ja järgnes neile.

Emal, hoidjatädi ja väike Mašal juba ootasid. Külaliste vastuvõtuks oli kõik valmis. Pererahvalaud oli kaetud terrassile. Teine laud oli aias pärna all Tiina külaliste jaoks.

“Tulevad, tulevad!” hüüdis Mašal ja jooksis vastu. Emal vaatas aknast välja ja hakkas naerma.

“Jah, ei ole midagi öelda, ebatavaline rongkäik. Sellist ei ole meie naabrid veel näinud!”

“Mina isiklikult ei annaks järgi tüdruku tujudele,” teatas hoidjatädi.

“Need ei ole tujud, Anna. Tal on lihtsalt hea süda. Meie ei pea keelama lapsele teha häid tegusid. Lähme neile vastu!”

“Kuhugi ma ei lähe, neid kaltsakaid ma külalisteks ei pea!” Emal vastanud ja väljus. Ta suudles meest, Tiinat, seejärel kummardus külaliste poole sõnadega:

“Tere tulemast, kallid külalised!”

Nikolai, Oleg ja Andrei kummardusid samuti aupaklikult, aga koer liputas tervituseks saba. Emal saatis külalised lauda, aga Tiina ruttas ümber riietuma. Tema pilk peatus pere piduliku laua peal, siis vaatas ta alla aeda ja oleks peaaegu nutma puhkenud – nii erinevad olid need: terrassil pidulikult valge linaga kaetud; all – musta linaga. Tiina jaoks oli koht perelauas. Emal kutsus sööma. Tiina vastas:

“Täna ma söön oma külalistega!” Võttis tooli ja tiris aeda. Tiina oli väike, tool massiivne ja raske, aga ta ei andnud alla. Nikolai aitas tooli kohale viia ja Tiina istus, võidukas ilme näol. Ta heitis salaja pilgu isa poole. Isa noogutas talle lahkesti. Hoidjatädi oli mossis. Ema vaikis. Tiinal ei olnud nendega asja. Ta oli näljane, rääkimata külalistest.

Kui imeliselt lõhnasid nuudlid kanaga. Tiina ei jõudnud veel paari lusikataitki ära süüa, kui märkas, et külaliste taldrikud olid tühjad.

“Kus nad küll on õppinud nii kiiresti sööma?” mõtles Tiina ja jooksis lisa küsima. Ta tuli kiiresti tagasi ja märkas imestusega, et nüüd oli ka tema taldrik tühi. Nuudlid ja isuäratav kanakoib olid jäljetult kadunud...

Magustoiduks oli tort ja maitsev kompott. Isa korraldas, et külalistele lõigataks suuremad tükid. Nad sõid tordi momentaalselt, jõid kompoti ühe sõdmuga ja pühkisid käed oma juuste vastu. See ajas Tiina naerma: nad tegid kõike nii naljakalt!

Meeste nägudele tekkis rahulolev naeratus: lõpuks ometi said nad süüa kõhu täis ja veel nii maitsvat! Ei tea, kas tuleb veel kunagi selline võimalus?

Tiina oli õnnelik, kuid see oli alles algus. Nikolai võttis oma koti ja ütles salapäraselt: “Tiina, pane silmad kinni!” Tiina sulges.

“Aga nüüd ava!”

Tiina avas silmad ja nägi tema käes elus oravat! Tiina kangestus imestusest.

“Ta on sinu,” ütles Nikolai. “Kas tead, kuidas me teda püüdsime?” Nad hakkasid läbisegi jutustama. Eriti paistis silma Andrei. Tema püüdiski orava kinni. Selleks pidi ta ronima suure puu otsa. Tippu jõudis ta õnnelikult, aga laskumisel haaras ta kogemata kinni kuivanud oksast. Oks murdus ja Andrei lendas suurelt

kõrguselt sügavasse auku. Augus oli palju lehti ja kukkumine oli pehme, kuid Andrei ehmatas väga. Ta karjus kohutavalt, kuniks teised ta välja tirisid. Oravake tema põues oli elus ja terve. See oli Tiina ammune unistus – omada kodus elus oravat. Nüüd see täitus. Vaimustust täis südamega läks ta oma sõprade juurde ja suudles neid kordamööda. Ema ja hoidjatädi vaatasid teda imestusega, aga isa hakkas naerma. Hoidjatädi ütles vastikustundega:

“Fui! Kuidas võib neid rāpaseid vanu kerjuseid suudelda!”

“Ema, isa, tulge siia,” kutsus Tiina ja näitas oma imelist oravakest, pöördudes külaliste poole:

“Kallid sõbrad, nüüdsest peale meie pere kutsub teid igal pühapäeval pidulikule lõunale.”

Kolm vanakest tõusid, tänasid pererahvast ja suundusid metsa oma pisikesse onni.

Kohe peale nende lahkumist kutsus ema Tiina terrassile. Tema näoilme oli tõsine, isegi solvunud.

“Tiina, miks sa nii tegid? Meie nimel kutsuda neid lõunale ja veel igal pühapäeval? Sa isegi ei pidanud meiega nõu!”

“Ära pahanda, emake, armas, hea,” vastas Tiina. “Ma teadsin, et te olete vastu. Aga nendele meeldis väga-väga meie juures. Nad olid õnnelikud ja mina samuti. Ma armastan neid, mul on nende seltsis lõbus, nad on nii naljakad ja head. Ema, ära pahanda, nad on ju näljased, sa nägid ise, aga mul on nendest kahju.” Nende sõnade peale muutus ema nägu helgemaks, silmadesse tekkis soojus, kuid häääl jäi endiselt karmiks.

“Teine kord ära kutsu kedagi meie nõusolekuta.”

“Vaat kus perenaine tuli välja!” lisas hoidjatädi. Kuid neid sõnu Tiina ei kuulnud. Ta oli mõtetes juba kaugel tulevikus, mis ei tule veel niipea.

Ta kujutas ette, et kui ta suureks kasvab, siis hakkab alati aitama vaeseid, kes abi vajavad.

“Mine mängima,” ütles ema. “Külalised tulevad, ma pean neid vastu võtma.”

Majale lähenesid mõned mehed ja naised – pidulikult riides, rõõmsas meeleolus. Need olid ema ja isa külalised. Nad ei olnud näljased ega kerjused. Nagu tavaliselt, Tiina palvetas õhtul, seejärel vestles kaua Jeesusega. Ta jutustas Talle kõigist päeva sündmustest ja tuli järeldusele, et ainult isa mõistab teda, ainult isa, mitte keegi teine. Selle mõttega jäi ta magama. Ja nägi und.

Ta nägi, et on taevas, jalutab mööda teed, mis on ääristatud ilusate eredavärviliste lilledega. Siin oli nii ilus. Tiinal ei leiduks sõnu kõige selle kirjeldamiseks. Vaimustusega vaatab ta ringi ja näeb ingleid. Inglid lendavad temast mööda, tervitavad teda ja naeratavad. Nad laulavad ilusa häälega Jumalat ülistades. Tiina astub edasi, jääb aga äkki seisma: tema ees seisab Jeesus pikas valges rüüs. Tiina tundis Ta kohe ära ja hüüdis:

“Minu kallis Issand Jeesus!” langes põlvili ja kummardas Teda. Jeesus tõstis ta üles, silitas pead ja ütles naeratades:

“Sa tegid hästi, Tiina, et kutsusid oma majja kerjuseid. Me kõik rõõmustasime. Sinu kaitsja-angel kirjutas selle sinu mälestusraamatusse kui ühe heateo. Tee alati head, kogu elu!” Tiina kummardas veel Jeesusele ja ütles:

“Kallis Jeesus, ma armastan Sind ja luban, et kogu elu hakkam tegema head!” Seejärel Tiina ärkas.

Akna taga sosistasid vaikselt vana pärna lehed. Tiinale meenusid kohe Nikolai, Andrei ja Oleg. Eile nad istusid kõik laua ääres selle vana pärna all. Nii väga tahaks süüa! Ka nemad on vist näljased?

Tiina võttis vastu tähtsa otsuse: ta hakkab oma

sõpru söötma iga päev!

Onnike mäekünkal

Mitte kaugel kirikust oli mets, metsas onnike, kus elasid Tiina sõbrad – Nikolai, Andrei ja Oleg – kolm vanakest-invaliidi. Nad ei suutnud tööd teha ja kerjasid iga päev kiriku lähedal. Nüüd oli kõik teisiti. Igal hommikul ronis Tiina, käes raske kott, üles künkale. Selles oli leiba, juustu, suhkrut ja kõike, mis jäi järele hommikusöögist, lõunast, õhtust. Isa andis Tiinale iga päev šokolaadi jaoks raha. Selle eest ta ostis barankasid, kukleid ja viis oma sõpradele.

Kodus ei teatud nendest käikudest midagi. Tiina püüdis seda teha märkamatuks.

Ükskord sõprade juurest tulles kohtas ta metsateel väikest tüdrukut. Tiina pani tähele, et tüdruk oli kõhn ja kleitki ta seljas oli lapitud ja pleekinud.

“Ka see tüdruk on väga vaene,” mõtles Tiina ja hõikas teda:

“Tüdruk, mis su nimi on?” Too pöördus imestunult ringi.

“Olja.”

“Aga kus sa elad?” küsis Tiina. Olja näitas käega väikese onni suunas.

“Kas võib teile tulla?”

“Muidugi võib,” naeratas Olja, “lähme!”

Tiina järgnes talle. Majakeses oli puhas ja hubane. Pere valmistus sööma. Laua ääres toimetas üks ilus noor naine. Ta tõstis lastele taldrikutesse oaleent. Koos Oljaga luges Tiina kõiki lapsi kokku seitse. Neli tüdrukut ja kolm poissi. Olja pöördus ema poole:

“Ema, meile tuli külla tütarlaps. Tohib ta lõunatada koos meiega?”

Üks tüdrukutest vaatas Tiinat ja tundis ta kohe ära.

“See on ju Tiina, meie õpetaja tütar. Tema isa

on linnapea.”

“Vaat kui kena!” ütles ema, “rõõm sind näha, Tiina, lase hea maitsta, millega Jumal õnnistas. Minu nimi on Leena.” Tädi Leena asetaski Tiina ette taldriku ja Tiina nägi, et taldrikus polnud peale mõne oa midagi. Laual polnud isegi leiba. Supp ei olnud üldsegi maitsev, aga keegi ei kaevanud, kõik olid rõõmsad. Õed-vennad vestlesid isekeskis, aga tädi Leena ajas juttu Tiinaga.

“Näed, tütreke, pere on meil suur, aga isa üksi töötab. Ja juhtubki, et mõnikord ei jätku leiva jaoks. Kuid Jumal armastab meid ja aitab. Jumala abiga on meil alati midagi süüa.”

“Aitäh, tädi Leena, toidu eest,” ütles Tiina.

“Mul on aeg koju minna.”

“Astu ikka meile sisse, Tiinake,” ütles ta lahkelt. “Teed meile alati rõõmu.”

Küllaltki pikk kodutee sai ruttu otsa. Tiina ei märganud, kuidas laskus kõrgendikult alla, kuidas sisenes linna, jõudis koduni... Tema süda oli täis muret.

Kuid... kodus ei tohi keegi midagi märgata. Tasakesi lipsas ta uksest sisse, kikärvul astus mööda koridori ja lipsas oma tuppa. See tuba oli kodune, hubane ja kõige armsam. Siin on avar aken, kust saab kaua vaadata selget sinist taevast ja rääkida Jeesusega.

“Jeesus, Jeesus!” kutsus Tiina tasa, “kas Sa kuuled, kallid Jeesus? Ma käisin täna külas. Need inimesed elavad onnikeses seal mäekünkal. Tädi Leena ja nende lapsed. Nad on väga, väga head, kuid tead, nad on nii vaesed! Jeesus, Sa ütlesid, et ma tegin hästi, et kutsusin kerjused lõunale. Aga nüüd mõtlen: oleks hea anda nendele tüdrukutele minu ja õe riideid. Meie neid enam ei kannu, aga neile kuluvad ära. Meil on ju kõike küllalt!” Tiina vaatas pingsalt taevasse ja

talle paistis, et Jeesus noogutab heakskiitvalt.

Järgmisel hommikul läksid isa ja ema tööle, hoidjatädi aga õega jalutama. See oli kõige parem hetk asuda asja juurde. Tiina avas kapi sahtlid, korjas kokku igasuguseid riideid, toppis kotti. Kott sai päris raske. Veel oli vaja toiduaineid. Kõõgist leidis ta saia ja paki võid, pani ka need kotti ja asus teele. Möödamannes ostis ta veel kaks saia, ühest oleks seitsmele väheseks jäänud. Raske koorma all küürus, rühkis ta mäest üles. Mitu korda pani ta raske koti maha, puhkas ja läks edasi.

Kui lapsed nägid Tiinat kingikotiga, ei olnud nende rõõmul otsa ega äärt. Kuid tädi Leena peatas nad:

“Tänan, Tiina, kuid ma ei saa seda vastu võtta!”

“Tõesti?” kurvastas Tiina, kuid samas leidis väljapääsu: “Ema palus mul seda teile viia. Ta kurvastab, kui te vastu ei võta.”

“Kas tõesti?” pehmenes tädi Leena. “Vaatame siis, mida su ema saatis.” Tiina ladus toiduained lauale ja hakkas asju kotist välja võtma. Tüdrukud proovisid suure vaimustusega riideid selga, kõik sobis väga, ainult poistele ei olnud midagi. Tädi Leena tänas pisarsilmil Tiinat ja ta ema, aga sel ajal hävitasid lapsed saia võiga.

Kerge südamega jooksis Tiina koju; ta oli teinud kõik nii, nagu oli lubanud Jeesusele: aitas vaest peret. Aga nüüd on vaja võtta mõni ema kleit tädi Leena jaoks. Nende mõtetega astus ta koduvärvast sisse.

Meil oli juba juttu vanast pärnast, mis kasvas nende aias. Selle all arutas pere nii häid kui ka halbu asju, ka laste üleastumisi.

Tiinal oli hea süda, kuid ta oli väga iseseisev ja võttis sageli vastu otsuseid, ilma et oleks

vanematega nõu pidanud. Need osutusid tihti ebaõigeteks.

Kui Tiina õue astus, nägi, et pere on koos pärna all. Ta süda võpatas ja ta jäi seisma. Midagi juhtub! Isa viipas Tiinale ja ütles:

“Ootame sind, tütreke.” Tiina lähenes ebakindlalt.

“Istu ja jutusta, kus sa olid.” Tiina vaikis. Ta ei tahtnud õigust rääkida, aga ta ei võinud ka valetada – nii oli teda õpetatud. Ja kui halvasti kõik välja kukkus! Ta oligi juba valetanud tädi Leenale, et riided ja toidu saatis ema. Siis hakkas ema rääkima. Täna oli ta hääl terav ja ebameeldiv.

“Meie majas toimub midagi uskumatut. Vargus! Juba mitu päeva varastatakse leiba, suhkrut, kommi, pirukaid. Ja ei mingeid jälgi! Mingisuguseid! Aga täna kadus pehme saiapäts ja terve kilo võid.” Tiina mõtles:

“Mis siin enam rääkida? Ei ole enam saia, võid. Seitse last sõid kõik ära! Ütlesid aitäh!”

“Kas sa tead, kes võis seda teha?”

“Kes?” kordas Tiina ebakindlalt.

“Ainult kodune varas.”

“Ainult kodune varas,” kordas isa.

“Ainult kodune varas,” kinnitas hoidja.

“Miks varas, mina võtsin seda kõike kerjuste ja vaeste jaoks!”

“Tuligi kõik avalikuks!” ütles isa. Ka ema ja hoidjatädi kordasid sama.

“Ei ole ma mingisugune varas,” hakkas Tiina nutma. Isa aga ütles väga tõsiselt:

“Varas on see, kes viib salaja kodust midagi ära. Kuhu? Ei ole tähtis, kuid see on vargus. Aja jooksul ta harjub sellega ja hakkab võtma ka mujalt ja selle tulemusena ootab seda poissi või tüdrukut kohus ja seejärel vangla.”

“Ei, ei, ma ei ole varas!” hüüdis Tiina ja jutustas kõik ära.

Ema hääl oli karm nagu päris kohtunikul:

“Kõige eest, mida sa tegid, peab kandma karistust!”

“Kergenda vähe karistust, meie “kurjategija” tunnistas kõik üles,” püüdis isa kaitsta.

“Jah,” kinnitas Tiina. “Andestage mulle, ma luban, et edaspidi hakkab alati teie nõusolekut küsima ja ei tee midagi luba küsimata.”

“Hea lubadus,” ütles ema, “kuid praegu pead kandma karistust selle eest, mida ilma meie loata teinud oled. Karistus on selline: viis hoopit vitsaga pehme koha peale.” Hoidjatädi tõi vitsa.

Varem, kui ema oli sellise otsuse teinud, vingus Tiina nii, et kogu õu kajas. Aga nüüd ta vaikus, ehkki oli valus.

Keegi täiskasvanutest ei võinud endale ette kujutada, et iga kord, kui ema tõstis ja langetas vitsa, kerkisid Tiina vaimusilma ette vaeste õnnelikud ja naeratavad näod, kellele ta rõõmu tõi. Selle nimel tasus valu kannatada.

Järgmise päeva hommikul, kui Tiina tõusis ja oma toast väljus, ei uskunud ta oma silmi: esik oli täis korve toiduga, aga ema kogus riideesemeid.

“Ema, mis on juhtunud? Kas me sõidame ära?”

“Ei, tütreke. Ma korjan asju sinu tuttavatele. Toiduained on samuti nende jaoks, käisin nimelt poes.” Tiina piilus suurde kotti: see oli täis laste ja täiskasvanute asju. Tiina imestuseks tõi ka hoidjatädi midagi, varem ta oli vaestesse halvustavalt suhtunud.

“Jookse, Tiinake, tädi Leena juurde ja palu, et nad koos abikaasaga tuleksid nendele asjadele järele.” Teist korda ei olnud vaja öelda: ta tormas nagu oleks tal tiivad küljes.

“Tädi Leena, ema kutsub teid meile!” Kuid hea seitsme lapse ema millegipärast ei rõõmustanud, vaid puhkes nutma:

“Oh, mu süda tundis, et see ei tähenda head!”

“Ei!” hakkas Tiina naerma. “Teil on vaja meie juurest ära tuua toiduained ja asjad – nii palju!” ja ta joonistas õhus kätega kaks päikest. Kõik puhkesid naerma. “Nii, et tulge koos onu Grišaga, sest te ei jõua üksi ära tuua,” lõpetas Tiina oma kõne. Uuesti hakkas tädi Leena nutma, nüüd juba rõõmust, aga Tiina juubeldas. Oli ju tema see, kes leidis selle vaese perekonna ja jutustas nendest vanematele.

Milline rõõm peegeldus tädi Leena ja onu Griša nägudel, kui nad kandamiga majast väljusid! Ema seisis trepil ja vaatas naeratades neile järele. Ja äkki Tiina tundis, et kogu ta olemus täitus hella-hella armastusega ema vastu. Tiina tuli ema juurde ja kaisutas teda.

“Mis sul on, tütreke?” Ema kummardus ja Tiina suudles teda mõlemale põsele ja sosistas kõrva sisse:

“Sa oled kõige parem, kõige lahkem, kõige ilusam ema kogu maailmas. Ma armastan sind väga. Ma hakkam alati sind kuulama ja kõiges sinuga nõu pidama.”

“Ja mina sinuga,” vastas ema lahkesti. “Me hakkame kõike koos tegema. Kui sa teada saad, kes abi vajab, ütle mulle. Siis koos, pere nõupidamisel vana pärna all otsustame, kuidas seda teha. Talvel peame nõu taas kamina ees. Oled nõus?”

“Jah, minu armas, hea emake! Aga mis täna küll toimub tädi Leena juures! Seal söövad lapsed maitsvat putru, leiba, võid, juustu! Hurraa!!!” Ja ühe jala peal hüpeldes läks Tiina õue, kus õeke mängis nukuga.

Kõige ilusam soeng

Mašale meeldis nukkudega mängida. Tal oli neid palju: suured ja väikesed, ehitud ja tagasihoidlikud, emad ja tütreid. Aga Tiinale nad enam ei meeldinud. Ta ei saanud aru, mida Maša neis leidis. Tiinale meeldis lugeda huvitavaid raamatuid (ema õpetas teda lugema juba viieaastaselt). Veel meeldis talle üksi jalutada ja hulkuda metsas, jõe ääres, ronida puudele. Kuigi emale see ei meeldinud.

“Jää koju,” rääkis ta, “mängi Mašaga.” Nii ka täna, tuli koju jääda. Kuid Maša on väike, kuidas ja mida temaga mängida?

“Hakkame poodi mängima,” tegi ta õele ettepaneku. “Mina olen müüja, sina ostja. Osta minult õuna.” Maša ostis õuna, siis pliatsi, niidirulli, kolm nõõpi. Tiina tüdines sellest mängust. Tal tuli uus mõte.

“Hakkame juuksurit mängima. Mina olen juuksur, sina klient. Kohe, ma teen ettevalmistused.” Tiina tõi peegli, kammi, käärid ja käterätiku, eraldas toolidega toa kaheks ja kattis toolid suurrätikuga. Sai nagu tõeline juuksuriäri.

“Mašake, astu sisse!” Maša tuli ja tervitas südamlikult:

“Tervist!”

“Tervist!” vastas Tiina. “Palun istuge. Millist soengut soovite?”

“Kõige ilusamat!”

“Hästi, kohe, istuge vaikselt, alustan.” Tiina võttis käärid.

Maša istus vaikselt. Ta uskus, et tema vanem õde oskab kõike ja teeb talle kõige ilusama soengu! Tõepoolest, Tiina püüdis. Nii palju lokke siinpool, on vaja lõigata. “Pöörake pea paremale,” ütles ta. “Ma ütlesin paremale, aga sina keerad vasakule!” Tsik-

tsik-tsik – ja juuksed langesid põrandale. “Siin on samuti palju!” ja käärid tegid oma töö.

Maša väsis istumisest ja hakkas nihelema.

“Kuidagi kaua te teete seda soengut?”

“Kõik, lõpetan. Palun. Kolm rubla teilt.” Tiina pani käärid käest ja vaatas Mašale... ja kohkus ära.

Maša palus peeglit, et vaadata. Tiina keeldus. Kui Maša end peeglist ikkagi nägi, hakkas ta kisama ning jooksis emale kaebama. Tiina hakkas oma juuksuriäri koristama, ise torisedes:

“On aga kliendid, kõik nii närvilised. Mis nüüd saab?” No muidugi, köögist jookseb ema, pikk kulp käes.

“Mis sa lapsega tegid? Kellele ta sarnaneb? Oli laps nagu laps, aga nüüd on tast saanud ahv!” Tiina ei jäänud ootama, mida ema veel ütleb või teeb. Pikemalt mõtlemata leidis ta ainukese väljapääsu – põgeneda. Ta ronis avatud aknast välja ja peitus kuuri taha. Minut hiljem piiludes nägi ta, kuidas ema tirib Mašat juuksuriäri suunas. Mida peab Tiina tegema? Ta teadis, et on ainult üks inimene, kes suudab kõik ära korraldada, see on isa. Ta on töö. Mis sest! Ta läheb töö juurde ja räägib kõik ära. Ja juba ta ongi isa kabinetis. Tütrel kurba nägu nähes muutus ta murelikuks:

“Mis juhtus, tütreke?”

“Oi isa, suur õnnetus!”

“Mis siis on, räägi rutem!” kiirustas isa Tiinat.

“Kas emaga juhtus midagi? Või Mašaga? Kas nad jäid haigeks?” Tiina vaatas maha ja ütles vaikselt:

“Ma kardan koju minna.”

“Mis siis ometi juhtus?”

“Saad sa aru, isa, ma tahtsin teha Mašale ilusa soengu ja tegin seda ebaõnnestunult. Ema vihastas. Ta ütles, et ma tegin temast ahvi...” Tiina tundis oma isa hästi, aga seda ta küll ei oodanud. Isa ... puhkes

naerma. Naeris pisarateni. Aga seejärel ütles:

“Kujutan ette. Tähendab, ahvi? Noh, pole viga. Istu siin, ja tunni aja pärast me läheme koos koju sööma,” ta pilutas silma, “ma räägin emaga.”

Saabus lõunavaheaeg. Isa võttis Tiinal käest kinni ja viis koju. Tiina närvitses: kuidas ema teda vastu võtab? Ehk on juba kõik unustanud? Ei midagi sarnast! Niipea kui nad värava avasid, ilmus ema trepile, suur kulp käes, poisipeaga Maša järel. Ema tuju oli sõjakas. Kuid isa ei lasknud naerdes ja Tiinat varjates tal sõnagi öelda.

“Sa, naine, vaata ainult,” ütles ta, osutades Mašale, “näib, et meile on ilmunud poisike? Ma unistasin väga pojast! Ja pealegi,” lükates Tiinat ette, “meil on oma juuksur! Aga meie ei teadnudki. Naine, me oleme päris rikkad!” Nüüd hakkas ka ema naerma. Mis sa ütled, isa on võrratu! Miks vanemad alati mõtlevad, et lapsed tahavad pahandust teha, korralagedust ja segadust tekitada, kõike pea peale pöörata. Tiinal olid ju kõige paremad kavatsused: teha Mašale kõige ilusam soeng.

Kivi

Tiinale oli ristiiisa. Ametilt arst. Lõbusa iseloomuga. Tiinale ta meeldis. Ta arvas, et neil on palju ühist. Ükskord tuli ta neile külla. Nad istusid vana pärna all, nautisid vaikset suveõhtut, rüüpasid teed. Tiina istus sügavais mõtteis tema vastas. Ristiisa imestas tema pika vaikimise üle. Ta pidi juba küsima, mis on juhtunud, kuid Tiina esitas esimese küsimuse temale:

“Onu Mihhail, ütelge, mis on kangelastegu? Kord ma kuulsin, kuidas üks poiss rääkis, et ta sooritas kangelasteo. Väikesele tüdrukule tungisid poisid kallale ja tema päästis. Teine jälle rääkis:

“Mina viskasin kivi ja tabasin täpselt naabri aknasse!” Ta pidas seda kangelasteoks. Aga kolmas loobus šokolaadist, et osta leiba ja anda kerjusele. Missugune nendest tegudest on tõeline kangelastegu?”

“Aga miks sa seda küsid?” tundis ristiisa huvi.

“Ma tahan teha kangelasteo,” ütles Tiina tõsiselt. “Tõelise, suure kangelasteo.” Sel momendil tuli isa majast välja. Nähes oma vana sõpra, ristiisa naeratas ja ütles valjusti:

“Aga sina viska naabrite aken katki – sooritad suure kangelasteo! Sina purustad, isa parandab, tal on raha küllaga! Muidugi, see oli nali!”

“Mida sa minu tütrele õpetad?” küsis isa naerdes. Ta istus ristiisa kõrvale ja valas endale teed.

“Nüüd nad hakkavad rääkima oma asjadest,” mõtles Tiina. Ta oleks väga tahtnud saada tõsist vastust, ilma naljata. Kuid siis kutsus ema:

“Tiina, tule harjutama. Muusikaõpetaja tuli.” Nii ei saanudki Tiina teada, mis on tõeline kangelastegu. Kuid ristiisa naljaga antud vastus, nagu selgus, põhjustas Tiina jaoks tõsiseid tagajärgi.

Sel pärastlõunal mängis Tiina õues kivikestega. Mida veel teha? Oli palav ja igav. Talle meeldis vaadelda mägesid, aga täna ei tahtnud ta neid näha. Saaks juba rutem kooli. Ta on kuueaastane, on aeg õppida. See on raske, kuid huvitav. Aga nüüd - mis elu see on! Ühed ja samad mängud lastega, hommikust õhtuni. Nii ei või see kesta!

“Aga huvitav,” mõtles Tiina äkki, vaadates naabri akent, “kas ma suudan tabada esimese korraga keskmist akent?” Tal oli parajasti peos terava servaga väike kivi. Kivi – aken, aken – kivi. Nende vahel oli mingi saladuslik side. Aken tõmbas ligi. Saan pihta või ei? See mõte mõlkus peas, kuni kasvas kangelasteo mõõduni. Nüüd saab see teoks! Tiina

sihtis – ja... kostis klirin – klaasikillud langesid.

“Aa-aa!” kostis naabrinaise, tädi Polja ehmunud karje. Tiinal hakkas külm. See ei ole ju mingi kangelastegu, vaid vastik huligaanitemp. Kuidas ta võis seda teha! Kui ainult keegi teada ei saaks...

Tiina tahtis jooksu pista, kuid tundis, et kellegi tugev käsi haaras ta küünarnukist. See oli isa tugev käsi. Tiina tõstis pea: tema ees seisid ta vanemad. Nad nägid kõike! Ja ema meloodiline hääl kõlas nagu välk selgest taevast:

“Mine, vabanda tädi Polja ees ja ütle, et kulud kanname meie.”

“Ja püüa jutustada ausalt kõik, nagu oli,” lisis isa. “Ära unusta, ingel kirjutas kõik üles taevasesse raamatusse. Õhtul pärna all arutame kõik läbi.” Kui pehmelt rääkis isa! Parem oleks, kui ta karjuks või trambiks jalgadega. Tiina hinge haavas eriti vanemate leebus tema pahategude puhul.

“Hästi, ma lähen,” vastas Tiina vaikselt.

“Aa, Tiina! Hästi, et sa tulid,” rõõmustas tädi Polja. “Kujuta ette, ma istusin peegli juures. Äkki viskas keegi kivi ja purustas akna. Kivi lendas minu peast mööda sentimeetri kauguselt ja põrkas vastu suurt seinapeeglit ja see purunes.”

“Ka seinapeegel?” jahmus Tiina.

“Jah, armas. Sa ei tea, kes seda tegi?”

“See...” Tiina pea vajus norgu. “See olin mina, tädi Polja.”

“Sina?” ei uskunud tädi Polja. “Kuidas siis nii? Sa oled nii lahke tüdruk. See vist juhtus kogemata?”

“Ei, mitte kogemata,” ohkas Tiina ja jutustas ausalt kõik ära. “See oli Saatan, kes mind kiusas,” lisis ta lõpetuseks. “Ja mina kuulasin teda. Ma olen vist halb tüdruk.” Tiina nägu muutus kurvemaks.

“Tädi Polja, ema ja isa ütlesid, et maksavad kõik kinni. Kõik, mida ma teen, saavad vanemad alati teada. Nähtavasti Jeesus armastab mind ja tahab, et ma muutuksin paremaks.”

“Tiina, ma mõistan, et sa said kõigest aru. Mine koju, rahune ja ütle vanematele, et nad sind ei karistaks. Ütle, et ma andestasin. Ja mul ei ole vaja raha.”

“Ei, tädi Polja! Nad teevad, nad lubasid ja ma saan oma teenitud palga. Ma olen kurb, et kurvastasin Jeesust, ema ja isa, ja teid, tädi Polja.”

“No, mine, las ma suudlen sind!” heldis hea naine. “Ma tean ju, et sa oled hea tüdruk.”

“Ei, halb. Head tüdrukud ei kurvasta teisi! Nägemiseni, tädi Polja, mul on aeg.”

Tiina tuli koju. Pärna all olid juba kõik koos. Laual oli ilus arbuus ja suur melon. Magus, mahlane. Melon oli Tiina lemmikmaiustus. Nüüd Tiina isegi ei vaadanud selle poole.

“Jutusta, kuidas see juhtus.” Ja Tiina jutustas sama ausalt kõik ära. Seejärel vaikisid kõik pikalt. Tiina ootas, mis saab edasi. Vaikuse katkestas isa:

“Me läheme ja peame emaga nõu, kuidas sind karistada.” Nad läksid. Tiina jäi ootama. Kui pikalt venisid minutid! Lõpuks nad tulid ja isa ütles:

“Me arvestasime emaga kahju, mida sinu abiga tädi Polja sai. Selgus, et see on täpselt nii palju, kui oleks maksnud sinu talvemantel ja sinine müts salliga, mida me tahtsime sulle osta.” Ema lisas:

“Me parandame akna mütsi ja salliga, aga seinapeegli talvemantliga.” Hoidjatädi lisas ka omalt poolt õli tulle:

“Käid talve vanas palitus ja luitunud mütsiga.”

On alles karistus! Parem oleks peksta saada ja lõpp sellel asjal! Tiina unistas kooli minna sellel talvel ja muidugi uues palitus ning uue mütsiga. Kuid

Tiina ei võinud ka mitte nõustuda sellise õiglase karistusega. Kõigele lisaks on vanemate sõna perekonnas seaduseks. Sellepärast ta vaikis ja leppis olukorraga. Aga öösel oma toas nuttis kibedasti, oli solvunud enda peale ning ei saanud kuidagi uinuda. Ja veel see hoidjatädi. Kibedad sõnad on tal alati käepärast.

“Kivi, mille viskasid, tuli sulle tagasi ja löi südamesse. Tädi Polja saab uue akna ja uue peegli, aga sina jääd oma unistusest ilma,” rääkis ta. Uinudes Tiina ohkas ja lausus:

“Hoidjatädil oli õigus. Kivi tuli tagasi ja tegi oma musta töö.”

Järgmine päev ei toonud mingit muudatust: Tiina tuju ei olnud kiita. Varakult läks ta jalutama. Lonkis jõe ääres, ehitas liivast onni, mängis lastega ja jõudis koju alles õhtuks. Terrassile sisenedes nägi, et tema väike õde paneb rõõmsalt selga uut talvepalitut ja laual on sinine müts ja sall, kuid paraku mitte tema jaoks. Tiinal oli nutt kurgus. Ta vaatas ringi. Kõik rõõmustasid ostude üle ja hellitasid Mašakest. Järsku meenusid isa sõnad:

“Kui hinges on mure ja solvang, püüa rõõmu tunda teise õnnest – ja sul saab kergem olema, küll sa näed!”

Tiina läks lähemale, vaatles mütsi, salli, palitut... “Aga, tõepoolest on hea, et õeke sai uue palitu. Talvel on tal selles kindlasti hea soe.” Tiinal hakkaski kergem. Sügavas hinges tundis ta ikkagi kibedust, mis tahtis väljuda.

Õhtul kogunes pere jälle vana pärna alla.

“Millest me täna räägime?” küsis ema. Isa soovitas:

“Täna räägib igäüks midagi oma elus juhtunust.”

“Hästi,” nõustus ema. “Mina olen esimene.”

Emal jutustas, kuidas ta ükskord metsa ära eksis. Igast küljest piiras teda tihnik, ümberringi ei ühtegi hingelist, ainult pime, tihe mets. Ta käis kaua, otsis väljapääsu, kutsus appi, keegi ei vastanud. Mets muutus järjest pimedamaks ja tihedamaks. Ta mõtles juba, et hukkub... Kuid Issand päästis ema. Ta saatis talle ühe inimese, kes teadis teed ja tõi ema metsast välja.

Ja veel meenus talle juhus, kui ta jäi tugeva vihma saju kätte ja kingad lagunesid koost. Ta kõndis sukkis ja palvetas, et Jumal saadaks talle kingad. Emal tahtis väga saada punaseid, pehmest nahast madalaid kingi. Kodus võttis isa teda vastu salapärase naeratusena ja laua peal lebas karp.

“Mis te arvate, mis seal sees oli?” naeratas ema ja vaatas oma jalgadele. Ja alles nüüd märkasid kõik, et emal olid jalas punased pehmest nahast kingad.

“Minu lugu on lõppenud,” ütles ema, “aga mida sina, Tiina, meile jutustad?”

Tiina vaikus kaua, siis otsustas:

“Ma tahan jutustada oma elu kibedast läbielust. Ma panen selle jutustuse pealkirjaks: Lugu tüdrukust, kes ise ennast karistas.” Ja vana pärnapuu kuulis jälle kurba lugu saatuslikust kivist, mis oli täis tema mõtteid ja üleelamisi ja said väljapääsu tema hinge sügavusest. Ta rääkis sellise tundeküllusega, et emal ja isal jooksid pisarad silmist. Ja ta lõpetas nii:

“Õnneks olid tütarlapsel väga head vanemad. Nemad aitasid kõigest aru saada. Ja ta otsustas, et mitte kunagi elus ei võta enam kätte kivi, mis võib tuua nii palju häda. Ta kahetses oma pattu ja lubas Jeesusele olla alati kuulekas ja mitte kunagi kedagi kurvastada. Ja veel, see tüdruk armastab väga oma vanemaid ja ei pahanda ega vihasta neid.

Emal ja isal kallistasid oma Tiinat ja ütlesid:

“Muuta me oma otsust ei saa, kuid tüdrukut, kes nii palju üle elas, kannatas ja kõigest aru sai, me saame veel rohkem armastada ja kurvastame koos temaga.”

Tiina silmadest purskusid pisarad. Need olid õnnistatud pisarad, mis tõid kergendust. Nendega koos voolas välja kogu kibedus, mis oli Tiina südames. Isa silitas hellalt ta pead ja ütles:

“Täna Jeesust, tütreke, et keegi ei saanud kannatada. Kui kivi oleks sattunud tädi Polja pähe ja surmanud ta, siis ei oleks me midagi saanud parandada.” Tiina võpatas sellest mõttest ja hüüdis: “Ma ei hakka enam isegi mängima kividega!” Peale seda jutuajamist kestis majas ja Tiina südames kaua aega rahu.

Jutuajamine vana pärna all

Saabus sügis. Tiina oli kindel, et sügis on kõige parem aastaaeg. Aias on nii palju punapõskseid õunu, pirne. Kõige tähtsam aga, et lapsed lähevad kooli.

Saabus päev, mil Tiina võttis vihiku, pliiatsi ja läks oma esimesse tundi.

Õpetaja tuli klassi, ütles oma nime – Maria Mihailovna. Tiina tundis teda, sest ka ema töötas selles koolis. Õpetaja imestas, kui märkas Tiinat.

“Kui vana sa oled?” küsis õpetaja naeratades.

“Kuus,” kostis Tiina.

“Kas ema ja isa teavad, et kooli tulid?”

“Ei tea... ma kartsin, et nad ei lase tulla. Nad räägivad, et ma olen alles väike. Aga ma olen tüdinud mängimast Mašaga ja kõike ise välja mõtlemast. Ja otsustasin, et las õpetaja mõtleb, aga mina hakkan tegema.” Õpetaja mõtles natuke ja ütles:

“Olgu, jää pealegi.”

Ja Tiina jäi. Esimeses tunnis oli igavavõitu. Kõik lapsed õppisid alles esimesi tähti, aga Tiina luges ja kirjutab juba viieaastasena. Peale tunde rääkis õpetaja emaga ja ema lubas Tiinal koolis käia. Varsti hakkasid nii õpetaja kui ka lapsed Tiinat armastama. Ta õppis ainult viitele. Kodus imestasid kõik, kuidas ta, ise nii väike, hakkama saab.

Ühel õhtul, kui Tiina koolist koju tuli, kutsus isa ta vana pärna alla, et rääkida. Isa alustas:

“Tead, Tiina, ma haigestusin ja võib-olla suren varsti.” Seda Tiina ei oodanud ja tema väikeses peas kerkisid igasugused mõtted, üks hirksam teisest ja ta hakkas nutma. Isa vaikis natuke ja jätkas siis vaikselt:

“Ära nuta, Tiina. Ma tahan, et sa mind väga tähelepanelikult kuulaksid. Sa oled juba suur tüdruk, eks? Sa käid juba koolis.” Tiina noogutas.

“Aga sa kasvad suuremaks. Sul saab olema igasuguseid sõpru. Võib-olla nad õpetavad sind rääkima rumalaid sõnu, viina jooma, suitsetama. Palun, ära nõustu kunagi seda tegema. Lubad?” Vastust oodates vaatas ta Tiinale otse silma. Surunud huuled kokku, noogutas Tiina vastuseks. “Ma tahan, et sa kasvaksid kainena ja oleks hea ja tark tüdruk. Koolis õpivad erinevad lapsed. Mõni neist on halvasti kasvatatud, aga nad ei peaks sulle mõju avaldama, vaid sina neile. Pea meeles, et sinu kõrval on alati kaitseingel ja Jeesus, keda sa väga armastad. Jeesus näeb kõike, ja kui ma kunagi suren, siis näen ka mina. Tea, et minu hauale pannakse rist ja sina võid tulla ja jutustada mulle kõike. Mul saab olema hea meel, kui sa tood hauale minu lemmiklilli. Ole hea tüdruk, armasta inimesi ja kuula ema sõna, ära tee liiga õekesele ja austa vanakesi. See on minu testament sulle. Saad aru? Sa oled mul mõistlik tüdruk!” Tiina noogutas jälle vaikides.

Isa tõmbas Tiina enda ligi ja ütles:

“Aga surmast ma rääkisin niisama, igaks juhuks, et sa teaksid. Pea see jutuajamine alati meeles. Ma lihtsalt armastan väga sind, ema, Mašat ja tahaksin olla alati teiega, aga Jumal teab, kuidas parem on.” Isa vaikis ja küsis Tiinalt:

“Ma kuulsin, sa löid kõvasti ühte poissi klassis. On see tõsi? Ma ei oleks seda sinult oodanud. Meie õues ei ole sa kunagi kakelnud. Mis juhtus?”

See juhtum koolis äratas Tiina kurbadest mõtetest ja ta hakkas end kaitstes jutustama.

“Isake, meie klassis on tütarlaps Julja, selline kõhnuke, väike ja kahvatu. Aga see Kolja, kelle isa on mööblivabriku direktor, arvab endast liiga palju. Ta solvas Juljat. Ta lükkas teda. Julja kukkus ja lõi põlve ära. Ma nägin seda aknast ja jooksin sinna. Õpetajad olid sealsamas lähedal, kuid nad ei näinud. Kui Julja nutma hakkas, jooksid nad juurde. Kolja jutustas, et Julja jooksis ja kukkus. Siis ma läksin Kolja juurde ja lõin ühele põsele Julja eest, teisele valetamise eest. Tema aga hakkas karjuma ja lubas kõik oma isale ära rääkida. Ähvardas, et küll isa õiendab minuga arved. Mina aga ütlesin, et kui tema isa on tark inimene, siis ta ütleb mulle:

“Aitäh, Tiina, et sa nii hästi kasvatasid minu poega.” Seejärel hakkasid kõik naerma.” Ka isa naeratas, vaadates erutatud Tiinat.

“Siis Maria Mihailovna ja Anna Ivanovna viisid Julja klassi, et põlv kinni siduda. Lapsed hüüdsid:

“Tubli, Tiina, tubli! Sa oled meie kuninganna!”

Peale vahetundi tuli Kolja klassi hilinemisega, kuid koos temaga tuli ka ta isa, onu Vasja. Ta küsis, kes on see tüdruk, kes Kolja põsed ära ristis, nii et nad praegugi veel punetavad. Samas astus klassi direktor:

“Olid see sina, kes Koljat löi?”

Ma tõusin ja ütlesin:

“Jah, mina!”” Tiina peatus hetkeks, vaatas isa poole ja jätkas tuliselt:

“Siis direktor ütles: “Ma ei teadnudki, et sa oled kakleja.” Mina vastasin:

“Ei ole ma mingi kakleja. Kolja ei öelnud ju, mille eest ma teda löin? Las ta räägib!”

Kolja isa palus Koljal rääkida, kuid tema ei rääkinud. Ma siis jutustasin ise ja seejärel ütlesin, et kolmanda lataka peab ta saama onu Vasja käest, et valetas, ja see oleks õiglane. Onu Vasja ütles, et ma tegin õigesti ja et Kolja saab oma osa, kui koju tuleb. Ja veel ütles ta:

“Aitäh, tütreke, kasvatuse eest!””

Siin ei pidanud isa vastu, hakkas naerma ja küsis:

“Millega see kõik lõppes?” Tiina nägu muutus kurvaks ja ta ütles:

“Kas ei saa mina millestki aru või ei mõista täiskasvanud midagi? Peale tunde kutsus direktor mind, tead, ta on väga range, välja. Ta ütles, et keegi ei tohi omakohut pidada, et oleks pidanud kõik ära rääkima õpetajale või talle. Mina ütlesin, et ma ei ole kaebaja ja et tahtsin Koljat õpetada, et ta ei teeks haiget sellele väikesele tüdrukule. Direktor, nagu äike, müristas:

“See on omakohus! Ja homme seisad sina esimeses tunnis nurgas, et kogu klass teaks, et koolis ei ole omakohus lubatud!”

Isa, ma ei mõista hästi, mis see omakohus on, kuid ma kaitsesin ainult seda tüdrukut ja direktor karistas mind ebaõiglaselt.”

“Mis edasi sai?” küsis isa.

“Täna tuli direktor esimesse tundi. Ta rääkis jälle omakohtust, aga Anna Mihailovna kaitses mind

ja lapsed palusid andeks anda. Kuid direktor ütles valjusti:

“Tiina, mine nurka ja seisad seal kogu tunni!” Mina seisin. Julja nuttis ja sosistas tasa, et ma seisan tema eest. Ma pöördusin ja vastasin vaikselt:

“Ära nutsa, mul on kerge seista.” Direktor kuulis ja ütles, et seisad veel ka vahetunni. Aga mina, isake, seisin ja mõtlesin, miks täiskasvanud ei mõista lapsi. Siis ma vaatasin Koljale, tema naeris, siis ma näitasin talle rusikat. Aga tema, kaebekas, tõusis püsti ja ütles valjusti, et ma näitasin rusikat ja tahan teda lüüa. Aga mina ei tahtnud lüüa, vaid hirmutada. Siis direktor ütles, et seisan veel ühe tunni. Ja ma seisin esimese tunni, vaheaja ja teise tunni. Ütle, isa, kas direktor tegi õigesti?”

“Tütar,” ütles isa, “direktor ei saanud teisiti toimida, sest äkki oleks sa veel kedagi löönud ja vigastanud silma, või oleks kukkunud ja saanud surma? Direktor tahtis sulle head, kui nurka pani.”

“Isa, kui mina oleksin õpetaja või direktor, ei oleks ma iialgi nii teinud!”

“Aga kuidas siis sina oleksid teinud?”

“Ma oleksin selle tütarlapse oma kabinetti kutsunud ja talle öelnud: “Tubli, et sa õpetasid Koljat!” ja seejärel õpetanud, et ära enam nii tee, sest see on ohtlik – nagu sina mulle ütlesid. Siis oleksin kutsunud välja Kolja, oleksin teda hirmutanud ja teisel päeval nurka pannud. Tead, isa, pärast teist tundi tuli direktor ja ütles, et ma võin minna vahetundi ja küsis, kas ma luban edaspidi mitte kakelda?” Siin Tiina vaikis. Isa küsis:

“Mis sa vastasid?”

“Aga mina ütlesin, et ma ei olegi kakelnud ja ei hakkagi kaklema, kuid kaitsen oma kodu hoovis kõiki, kellele liiga tehakse, aga koolis hakkate karistama teie. Direktor ütles, et karistas mind

õiglaselt ja ütles veel:

“Mine, kaeba isale ja emale!”

Mina ütlesin, et mind on isa ja ema õpetanud alati rääkima tõtt; mitte kaebama, vaid ise asju klaarima. Ja et nurka oleks pidanud panema hoopis Kolja, sest tema lükkas tüdrukut; aga tema istub ja naerab. Ja veel lisasin, et mina seisin nurgas rahulikult ja mul ei olnud raske seista, sest ma seisin selle eest, et kaitsesin nõrgemat.”

“Mis direktor siis ütles?”

“Ta ütles, et ma olen liiga tark ja kuigi ma õpin viieteleva, karistab ta mind ikkagi. Ma ütlesin talle “Nägemiseni!” ja lisasin veel, et meie, lapsed, taipame ka midagi. Aga tema ütles, et oli mõelnud, et ma olen hästikasvatatud, aga olen kasvatamatu. Ma läksin ja mõtlesin: miks ta minust aru ei saanud? Hiljem jutustasin kõik Jeesusele.”

Kuulanud ära Tiina jutu, ütles isa:

“Tead, Tiina, kas direktor toimis õigesti või mitte – see on iseküsimus. Peamine on see, et sina pead austama vanemaid inimesi ja nendega mitte vaidlema.”

Tiina ei saanud kuidagi rahuneda ja oli endiselt enesekindel:

“Hästi, isa, ma hakkan teda austama, aga armastama – mitte kunagi!”

“Aga tütar, kas sa tead, et tõeline kangelastegu on armastada isegi neid, kes meid ei armasta ja toimivad meiega ebaõiglaselt. Sa ju tead, et Jeesus armastab meid sellistena nagu me oleme. Ja meiegi peame armastama nagu Tema.”

Siis kostus Maša rõõmus kilkamine:

“Vanaema saabus! Vanaema saabus!”

Isa võttis Tiina käest kinni ja nad jooksid vanaemale vastu. Nii lõppes see jutuajamine vana pärna all.

Vaba elu

Vanaema saabumine oli alati suursündmus. Täiskasvanud jätsid oma tööd, lapsed – mängud. Kõik kogunesid võõrastetuppa, rääkisid läbisegi oma tähtsamaid uudiseid ja esitasid vanaemale küsimusi. Vanaema pandi istuma pehmesse tugitooli, ema ja isa istusid diivanil, hoidjatädi toolil, Maša ja Tiina kõige tähtsamal kohal: vaibal vanaema kõrval, et paremini kuulda.

“Vanaema, kuidas elavad onu Miša ja tädi Olja?” Onu Miša on isa noorem vend, ta on vaimulik.

“Hästi!” vastas vanaema.

“Aga mulle ei meeldinud nende juures.”

“Miks?” küsis vanaema imestunult Tiinat vaadates.

Isa, tundes et jutt kaldub ebasoovitavas suunas, katkestas Tiina:

“Tiina, kui vanemad inimesed räägivad, siis lapsed vaikivad!” Kuid Tiina ei suutnud ennast tagasi hoida rääkimast, mida ta onu Mišast arvab.

“Hea küll, ma lähen, aga ikkagi, mulle ei meeldinud nende juures. Oma kodus onu Miša ei ole vaimulik, ta teeb tädi Oljale ülekohut. Ja mäletad, kui me hakkasime ära sõitma ja sina ütlesid:

“Meie Tiinaga sõidame ära, kuidas sa võid solvata oma naist, sa oled ju vaimulik!”

Onu Miša palus meil jääda ja temale andestada. Ja siis ütlesid sina:

“Kui sa veel kord seda teed, siis sõidame ära.””

Seepeale vaikisid kõik. Vanaema püüdis pinget leevendada:

”Tead, Tiina, ta on muutunud. Nüüd on ta parem ja vaimulikum, lausa suurepäranne.” Tiina leidis ka siin vastuse:

”Aga meie vaimulik on ikkagi parem. Ja onu Miša...”

Tiina oleks veel palju midagi rääkinud, kuid ema katkestas teda ja ütles:

“Lapsed, minge terrassile ja aidake hoidjatädil lauda katta, aga meie räägime veel veidi vanaemaga!”

Lapsed ja hoidja läksid terrassile ja hakkasid lauda katma. Hoidjatädi vaatas Tiinale ja pobises:

“Jälle sa ei suutnud vaikida! Liiga tark oled! Ükski vestlus ei möödu ilma sinuta. Tuligi lõpp sinu tarkadele juttudele – sind aeti välja, sest sa ei oska käituda.”

“Hoidjatädi, miks sa oled alati niisugune... noh, alati jutustad kõik minu kohta isale ja emale?”

“Sa armastad liiga palju õpetada, aga ise oled alles üsna rumaluke! Nüüd sõitis vanaema siia, nüüd ta hakkab sind kaitsma, sa oled ju tema lemmik! Jah, sul algab vaba elu!” lõpetas hoidjatädi oma arutlused.

Tiina läks õue ja mõtles, mida tähendab “vaba elu”? Pärnapuul istus orav, kelle sõbrad olid talle kinkinud. Orav laskus alla, hüppas Tiina õlale ja ronis põue, ainult saba jäi välja. Aeglaselt lähenes põdravasikas – ka sõprade kingitus. Tiina sirutas talle käe ja vasikas lakkus oma kareda keelega. Tiina aga mõtles ikka: mida küll tähendab “vaba elu”?

Õhtul, kui Tiina ja Maša voodisse heitsid, jutustas vanaema muinasjutu kuningapojast. Maša jäi kohe magama, aga Tiina lamas kaua lahtiste silmadega ja kujutas ette, kuidas kuningapoeg päästab oma mõrsja. Kui vanaema jutustamise oli lõpetanud, kallistas Tiina teda ja soovis head ööd. Niipea kui vanaema oli tõusnud, et lahkuda, hüppas Tiina voodist välja, laskus põlvedele ja hakkas palvetama: alguses “Meie Isa” palvet ja “Usun Ainsasse Jumalasse”, seejärel oma sõnadega tänas Jeesust selle eest, et vanaema külla sõitis. Ta tõusis ja küsis

sealsamas seisvalt vanaemalt:

“Vanaema, kas sina ka palvetad?”

“Ei,” vastas vanaema.

“Sa oled nagu minu ema, tema ka ei palveta. Aga kas sa kirikus käid?”

“Ei!”

“Minu ema ka ei käi. Ütle, vanaema, kas te emaga olete paganad?”

“Võib-olla jah, et paganad, aga teie isaga olete kristlased,” ütles vanaema naeratades.

“Sõida siis koos emaga paganate juurde elama. Isa saadab sinna palju raha, et nad pöörduksid ja et misjonärid õpetaksid neid palvetama ja kirikus käima. Võib-olla misjonärid pööravad ka teid ja teist saavad ka kristlased?”

“Hästi, me peame emaga nõu,” ütles vanaema naeratades. Ta ütles head ööd ja väljus toast.

Algas koolivaheaeg ja õue ilmusid Tiina vanad sõbrad. Tiinal oli lõbus, kuid hoidjatädi torises jälle:

“Kas laste kisa ei ole sind tõesti koolis ära tüüdanud? Koolivaheaeg on ju selleks, et puhata, aga isegi kodus ei ole rahu!”

“Hoidjatädi, see on ju nii huvitav, kui nii palju sõpru on! Vaata, kui sina mehele lähed ja sul palju lapsi on, kas sa siis ka ei rõõmusta?”

“Mine, mängi,” vastas hoidjatädi vihaselt.

“Ära vihasta, ma armastan sind!”

“Mine, mine,” torises ta leplikumalt.

“Hoidjatädi, kas tead, mida sinust räägivad minu parimad sõbrad – Oleg, Nikolai ja Andrei?” ütleb Tiina nagu muuseas.

“Mida?”

“Et sa oled hapu, nagu hapukurk marinaadis, aga mina kaitsesin sind. Ma ütlesin, et sa oled hea ja magus!” vuristas Tiina ja jooksis sõprade juurde.

Talle meeldis, kui tema sõna viimaseks jäi. Ja hoidjatädil ei jäänud muud üle kui naerma puhkeda sellise gastronoomilise võrdluse üle.

Tiina mõtles käigu pealt, et näitab oma sõpradele ohtlikku tsirkusenumbrit: ronides pärna otsa, kõnnib mööda jämedat oksa lähedalasuva pähklipuu juurde ja võtab oksast kinni ning sööstab nagu langevarjuga alla, pealtvaatajate pilgu all!

Pealtvaatajad, kaelad õieli, vahivad vaimustusega Tiinat, kes kõnnib julgelt mööda oksa, sööstes ühelt oksast teisele nagu tõeline akrobaat; siis kostab rebenemine: muidugi, see on Tiina uus seelik. Nüüd, oota, tuleb tõsine jutuajamine emaga. Publik on vaimustuses. Jälle kostab ragin. See on juba tõsisem, see pole seelik, see on oks! Ja Tiina, midagi taipamata, kukub alla. Publik ahhetab hirmunult. "Tsirkusetäht" kukub pehmelt, otse tuhahunnikusse. Tõuseb suur hall pilv. Kui pilv hajub, tõuseb tuhast iludus, keda on raske ära tunda! Segamatult kummardub ta vaatajatele ja teatab: "Tsirkuseetendus on lõppenud!"

Publik plaksutab vaimustunult ja naerab valjusti. Kunagi varem ei ole keegi midagi sellist näinud. "Täht" on kindel, et publik nõuab kordamist. Kuid, mida ütlevad ema, vanaema, hoidjatädi?

Äkki ilmus puu tagant hoidjatädi:

"Kuidas sa välja näed?" küsib ta Tiinalt õudusega.

"Klouni moodi!" vastab Tiina väarikalt. Seejärel ilmub vanaema.

"Tiina, oled see sina?"

"Mina, vanaema," vastab Tiina talle rahulikult.

Kahju, et vaatajaid enam ei ole, nii kui hoidjatädi ilmus, jooksid kõik laiali.

"Mine majja, ma pesen su ruttu puhtaks. Kuni veel vanemaid pole!" mureseb vanaema.

“Kahju, et nad ei näe oma kalli tütre välimust,” lisab hoidjatädi kahjutundega.

Vanaema soojendas vett, pesi Tiina puhtaks. Kleidi peitis ära ja keelas hoidjatädil emale rääkimast. Tõmmates uut kleiti selga, räägib ta nagu muuseas hoidjatädile:

”Vanaema on hea, väga hea, ta otsustas kõik hoida saladuses, see oli ju õnnetusjuhtum.”

“Nii ma arvasingi, et Tiina hakkab nüüd elama vaba elu vanaema tiiva all,” toriseb hoidjatädi rahulolematult.

Kui ema töölt koju tuli, kaebas hoidjatädi, et ei saa Tiinaga kuidagi hakkama. Ema karistas Tiinat, pannes ta pooleks tunniks nurka. Tiina lonkis kurvalt nurka. Vanaema püüdis Tiinat kaitsta:

“Ta on hea tüdruk, teda ei ole vaja karistada.”

“Ei ole midagi, las seisab, see tuleb talle kasuks,” jäi ema kindlaks. Niipea kui uks sulgus, ütles vanaema Tiinale: “Mine, mängi, kui kuuled, et keegi tuleb, mine nurka tagasi.”

Tiinale see meeldis ja nii ta tegigi: mängis, kui kedagi polnud, kui keegi tuli, seisis nurgas kurva näoga. Kui möödus pool tundi, palus Tiina emalt andeks ja olles rahul, läksid vanaemaga jalutama.

Kuid see ei olnud viimane kord, kui vanaema korraldas Tiinale “vaba elu”.

Ükskord tõi ema komme. Tiina tahtis kohe proovida ja sirutas käe. Ema aga ütles:

“Saad peale lõunat, üheainsa!” ja valas kommid kaussi. Aga vanaema, kasutades parajat momenti, pistis kommi Tiinale suhu ja käskis minna terrassile.

Ühel päeval tuli Tiina koolist koju rebenenud kleidiga. Ta teadis, mis teda ähvardab, kuid teadis sedagi, kellelt kaitset otsida. Tiina lippas märkamatuks

vanaema tuppa ja palus abi. Vanaema leidis kähku teise kleidi, aga katkise viisid nad koos jõkke ja viskasid vette. Vaata, millised leidlikud olid vanaema ja lapselaps! Kuidas saab siis sellist vanaema mitte armastada? Kuid kuulake, mis edasi sai.

Isa kinkis vanaemale suure sooja salli ja kleidiriide. See kingitus meeldis vanaemale väga. Järgmisel päeval tuli õmbleja ja õmbles uue kleidi. Kui vanaema kleidi selga pani, näis ta selles nii ilus, et Tiina aina vahtis ja talle näis, et vanaemast ilusamat ja armsamat ei ole kedagi. Tiina arutles: mõelda vaid, tavalisest riidetükist nii ilus kleit! Ta otsustas ka proovida. Varsti avanes võimalus: vanemad koos vanaemaga läksid külla, hoidjatädi läks sõbranna poole, Maša mängis nukkudega. Kust võtta riiet? Ahaa, vanaema sall! Vahva tükk! Tiina võttis salli vanaema kohvrast välja, leidis käärid, lõikas salli tükkideks ja asus õmblema. Kuid midagi ei tulnud välja! Proovis veel ja veel. Ei midagi. Peitis siis katkilõigatud salli ruttu kohvrise, kõige põhja.

Mõni päev hiljem istus Tiina vanaema toas. Vanaema jutustas huvitavat muinasjuttu, ise korrastades oma kohvrit. Äkki vanaema vaikis ja siis hakkas nutma. Tiina jooksis juurde ja küsis:

”Vanaema, miks sa nutad?”

“Tiinake, kas sina tegid seda?” küsis vanaema ja näitas katkilõigatud salli.

“Ei, vanaema, ei teinud,” vastas Tiina. Vanaema jätkas:

“See on minu jaoks väga kallis kingitus. Selle salli kinkis mulle mu lihane poeg, sinu isa. Ma hoidsin seda väga. Sall on täitsa puruks lõigatud. Kes küll võis seda teha?”

“Seda tegi ema,” ütles Tiina hetkegi kõhklemata.

“Ema, sinu ema? Kas tõesti kadedusest?”

Mõelda vaid!” nuttis vanaema.

Vanaema istus tugitooli ja vaikis. Tiina läks ta juurde ja ütles veel kord:

“Täpselt, selle salli lõikas katki ema!”

“Mida ma talle küll olen teinud, et ta mulle seda tegi?”

“Nähtavasti tegid midagi,” vastas Tiina.

Sel ajal tuli ema töölt koju. Ta tuli juurde ja küsis vanaemalt:

“Mis on juhtunud, miks sa nutad?”

“Minu armas Agnessa, mida halba olen ma sulle teinud, et sa mu kalli kingituse katki lõikasid?”

“Mina?!? Mina lõikasin katki teie salli?... Mina? Mida te, ema, räägite? Koos Ivaniga ostsime me selle salli ja nii väga soovisin, et see teile meeldiks!”

Siis vanaema jutustas järjekorras, kuidas ta leidis katkilõigatud salli ja mida ütles Tiina. Kuid sisemuses tekkis kahtlus, et seda tegi ikkagi Tiina.

Ema kutsus Tiinas, kes mängis nurgas ja tegi näo, nagu ei kuuleks midagi.

“Tiina, sa ju tead, et petta ei tohi. Sa tead ka, et sinu kaitseingel kirjutab kõik üles taevaamatusse. Jeesus, keda sa armastad, näeb ka. Kes lõikas salli katki? Ma küsin, kes seda tegi?”

Tiina lausus väga vaikselt:

“Seda tegin mina.”

“Kes õpetas sind, nii väikest, valetama? Ema ei valeta, isa ei valeta. Me õpetasime sind head tegema, õiglane olema... Kes ikkagi õpetas sulle valetamist ja petmist?”

“Vanaema, sina ju õpetasid!”

“Millal? Millal? Millal ma õpetasin sind valetama?” nõudis vanaema, lämbudes erutusest.

“Aga, kas sa mäletad, kui ema pani mind nurka, sina lubasid mul mängida, kui kedagi toas ei

olnud. Mäletad, kui ema ei lubanud mul kommi süüa, panid sina kommi suhu ja käskisid välja minna: me petsime teda.”

“Aitab! Aitab! Mul ei ole jõudu kuulata sinu süüdistusi!” oigas vanaema. Ema väljus ja sulges vaikselt ukse. Tiina jätkas:

“Vanaema, ära nuta, sa ise õpetasid mind petma!”

Õösel ei saanud vanaema kuidagi uinuda. Ta sai aru, milleni võib viia “vaba elu” Tiina. Ka Tiina oli kaua ärkvel. Ta palvetas ja palus Jeesuselt andeks valetamise pärast.

Kui vanemad läksid tööle, kutsus vanaema Tiina enda juurde ja ütles:

“Andesta mulle, lapselaps, et ma sind nii halvasti õpetasin. Jäta meelde, et petmine on suur patt. Sellest tunnist alates hakkame me alati tõtt rääkima emale, isale, hoidjatädile ja kõigile. Ja-ja, me ei valeta enam mitte kunagi!”

“Hästi, vanaema, ma ei peta enam kunagi. Kahju ainult, et ma ei saa enam vaba olla ja pean jälle nurgas seisma!”

“Ei, Tiina, parem on nurgas seista ja loobuda maiustustest, kui petta.”

”Jah, vanaema, tuleb nii välja küll. Sest lapsed, kes valetavad, ei saa taevasse. Hästi, ma ei peta ega valeta enam, aga ka sina, vanaema, ära enam peta. Nõus?” lõpetas Tiina. Temale pidi alati jääma viimane sõna. Vanaema kaisutas Tiinat. Nad vaikisid kaua.

Tiina katkestas esimesena vaikuse:

“Vanaema, armas, hea vanaema! Kui ma suureks kasvan, ostan sulle uue, veel ilusama salli! Nõus?”

“Nõus!” naeratas vanaema ja surus ta enda vastu, sest ta armastas väga Tiinat. Tal oli valus

ainsast mõttest, et oma järeleandlikkusega oleks võinud hukutada selle ainsa armsa olevuse, ja ta sosistas Tiinale kõrva:

“Hakkame kõike koos kannatama ja ärme enam kunagi kedagi peta! Aga nüüd, Tiina, on aeg kooli minna.”

Tiina läks laua juurde, et koguda kokku vihikud ja äkki karjatas rõõmsalt:

“Vanaema, vanaema, vaata, kui ilus sall!” Vanaema võttis salli kätte. Selle juures oli sedel kirjaga:

“Armsale vanaemale Tiinalt!”

Nad olid vestlusega nii haaratud, et ei märganudki, kui ema tупpa astus ja salli lauale aetas. Mõlema rõõm oli otsatu!

Tiina kõndis kooli ja mõtles:

”Mind oleks tulnud tublisti läbi nüpeldada selle pahanduse pärast!” Ta vaatas kurbusega taevasse ja ütles:

”Jeesus, aita mul olla kuulekas, hea, mitte enam petta ja rääkida ainult tõtt!” Ja lisas:

“Mul on väga head vanemad. Aitäh Sulle, Jeesus!”

Esimese klassi lõpetas Tiina poole aastaga, siis viidi ta üle teise klassi. Nüüd oli lõpetamisel kolmas. Klassi astus õpetaja. Ta pani päeviku lauale ja palus istuda. Samas kutsuti ta direktori juurde. Kui õpetaja väljus, läks Julja – tüdruk vaesest perest – laua juurde, et vaadata hindeid. Ta riivas kogemata tindipotti ja tint valgus päevikule. Julja ehmus ja jooksis kohale. Samal ajal astus klassi õpetaja koos direktoriga. Klass oli hiirvaikne. Siis hüüdis õpetaja õudusega:

”Kes seda tegi? Kes?”

Vaikus. Siis vastas Tiina hääl:

“Mina!”

“Seda ma arvasin,” ütles direktor. Ta arvutas kahju kokku: laud rikutud, päevik samuti.

“Ütled isale, et maksaks kahju kinni,” lausus ta jäisel toonil.

Tiina mõtles:

“Midagi te ei tea, ehkki olete direktor. Julja on vaene, tema vanematel ei ole raha kinni maksta. Aga mina räägin kõik isale ära. Ta saab aru ja maksab.”

Direktor ütles:

“Kõik lähevad koju, aga sina jääd kaheks tunniks peale tunde ja mõtled järgi oma teguviisi üle.”

Tiina mõtles selle peale:

“Ongi hea, teen kodused ülesanded ära ja kodus olen vaba.”

Lapsed lahkusid ja saatsid kõik Tiinale õhusuudluse. Tiina istus ja tegi koduseid ülesandeid.

Tuli õpetaja ja istus ta kõrvale.

“Tiina, kes kallas tindi?” küsis ta.

“Ärge küsige, Maria Mihailovna. Ma ei taha teid petta ja ei ütle. Ärge küsitlege kedagi. Teate, ma tahan väga austada direktorit, kuid ei saa. Aga see on patt. Ta on kuidagi... noh, mitte just niisugune nagu isa või mu ema või nagu teie. Ta ei armasta meid, lapsi. Miks?”

“Tiina, ma jutustan sulle meie direktorist. Tal oli tore perekond: naine, kaks poega, tütar. Kaks aastat tagasi sõitsid nad koolivaheajal reisima ja kõik tema armsad said autoavariis surma. Ta jäi üksi. Jõudnud koju, ei suutnud ta elada tühjaksjäänud majas. Ta otsustas sõita meie linna, et kiiremini unustada oma mure. Tundub, et ta ei suuda seda kuidagi unustada. Sellepärast on ta niisugune. Varem ta ei olnud selline.”

Tiinale tulid pisarad silma. Ta juba andestas direktorile kõik ja armastas teda. Ta ütles:

“Maria Mihailovna, mul on temast väga kahju.

Ma juba armastan teda.”

“Ongi hea, Tiina. Sa oled hea tüdruk, lahke ja tark.”

Tiina suudles õpetaja kätt. Õpetaja suudles Tiinat otsmikule ja siis tuli Tiinale meelde, et ka õpetaja on üksik, ka temal ei ole kedagi ja ta embas kõvasti oma armast õpetajat ja suudles teda. Õpetaja silmadesse valgusid pisarad. Ta ütles:

“Tiina, mine koju,” ja väljus klassist.

Isa surm

Kui Tiina koolist koju jõudis, nägi ta läbi avatud ukse, et isa lamab voodis ja tema kohal askeldab tohter. Too tegi isale süsti ja isa uinus. Lahkumisel rääkis tohter emale:

“Saatke sugulastele telegramm, las sõidavad teda vaatama. Kes teab, kui kaua ta süda vastu peab.”
Ema hakkas nutma.

Tiina läks vana pärna alla, istus pingile, kus nad kord isaga vestlesid. Talle meenus see jutuaamine, kui isa rääkis surmast ja lilledest. Tiina hakkas nutma. Üksi istuda oli raske ja ta läks metsa oma sõprade – kerjuste juurde.

Ta astus vanasse majja ja puhkes uuesti nutma. Sõbrad pärisid, mis on juhtunud ja Tiina jutustas, et isa jäi haigeks ja sureb. Sõbrad lohutasid teda nii kuidas oskasid.

“Ära nuts, Tiina, ta põeb ja saab terveks. Ta ei sure veel niipea!”

Tagasiteel kohtas ta direktorit, kes ka nägi, et Tiina nutab.

“Mis sina siin teed?” küsis ta ja istus kannule. Tiina istus kõrvale ja jutustas oma murest. Direktor embas Tiinat ja hakkas teda lohutama. Ta ütles, et pead olema tugev ja mitte näitama isale, et tead tema peatsest surmast. Seejärel küsis:

”Tiina, andsid sa isale kviitungi ära?”

“Ei, ma palun ema, ta maksab ära.”

“Ei ole vaja, ära räägi kellelegi. Ma maksan ise kõik ära. Tütreke, ära nuta, kõik läheb hästi!”

Tiina naeratas talle ja küsis üle:

“Kõik läheb hästi?”

“Jah,” vastas direktor naeratades ja Tiina mõtles:

”Kui hea ta on!” Nii algas Tiina sõprus direktoriga.

Järgmisel päeval sõitsid kohale sugulased ja isa sõbrad. Tiina kuulis, kuidas nad sosistasid, nutsid ja Tiinale ning Mašale vaadates rääkisid: vaesed lapsed!

Isa kutsus Tiinat. Ta läks isa juurde, embas teda.

“Isake, varsti sa paraned ja me läheme sinuga reisima.” Isa naeratas ja ütles:

“Tiina, sa mäletad meie jutuajamist vana pärna all? Sel aastal on palju põllulilli. Sa tead, kuidas nad mulle meeldivad. Too mulle igal pühapäeval sinna kalmistule.”

Tiina hakkas nutma. Isa silitas ta pead:

“Ära nuta, ma saan elama. Kuula ema sõna, austa vanemaid inimesi, hoiu õekest ja ära unusta isa.” Tiina hakkas veel rohkem nutma ja suudles isa. Siis tuli ema, võttis Tiinal käest kinni ja viis ära. Ukse taga seisis Maša.

“Tiina, miks sa nutad?” küsis ta.

“Isa on suremas!” vastas Tiina läbi pisarate.

“Miks?” küsis Maša ja hakkas ka nutma.

Nad läksid koos õue, istusid üksteise embuses pärna alla pingile ja nutsid. Täiskasvanud olid ärevil ja kellelgi ei olnud nendega asja. Siis nad läksid linna äärde põllulilli korjama. Nad korjasid suure kimbu, et viia isale, teadmata, et viivad juba matuste jaoks.

Saabus hommik. Viimane koolipäev. Enne kooli tahtis Tiina isa külastada. Teda ei lubatud, öeldi, et isa magab.

Tiina sai kätte tunnistuse, kus ei olnud ühtegi nelja, ainult viied.

“Kui hea, et ainult viied! Küll isa rõõmustab!” mõtles Tiina. Samal momendil langes tema õlale direktori käsi: ta naeratas ja õnnitles Tiinat. Tiina tänas.

“Kuidas isaga on?” küsis ta.

“Väga halb. Hommikust saati kutsutakse meid väikesteks vaeslasteks.”

Direktori näole langes vari. Ta vaikus.

“Mine koju,” ütles ta pehmelt.

“Millegipärast ei ole ta selline nagu alati,” mõtles Tiina.

Tiina jõudis koju ja imestas, et keegi ei rõõmustanud tema tunnistuse üle. Majas oli lein. Isa oli surnud. Tiina astus tuppa, kus kedagi polnud. Ta seisis isa kõrvale ja hakkas rääkima:

“Sa kuuled mind? Ainult viied! Lähen kohe ja toon suure lillekimbu, nagu sa palusid!” Tiina tõi kimbu ja pani kirstule.

Viimasele teekonnale saatis linnapead terve linn. Tiina nägi lillede ja pärgade merd. Ta kuulis rahvasummas juttu, et sellist lahket, õiglast ja tundlikku inimest, nagu isa oli, ei tule enam kunagi. Tiinale tundus, et isa kuuleb kõike. Kõik pühkisid pisaraid. Tiina nuttis samuti. Vaene Mašake oli nii hirmunud, et ei suutnud isegi nutta ja kui kirst hauda lasti, Maša minestas.

Järgmisel päeval jäi maja tühjaks. Kõik sõitsid ära. Õhtul istusid nad jälle koos vana pärna all ja vestlesid. Nad nägid, et keegi tuleb nende poole. See oli direktor.

“Ma tulin teie muret jagama,” ütles ta lihtsalt.

Siin, paljunäinud pärna all tugevnes veelgi Tiina ja direktori sõprus. Neid liitis mure.

Seejärel tulid Tiina sõbrad – kerjused. Nad tundsid huvi, kas on abi vaja: puid lõhkuda või tuua tulehakatist? Pärast lõunat, kui kõik olid ära läinud, ütles Tiina:

“Kui hea, et meil on niisugused head sõbrad – kerjused ja direktor!” Ema kuulis neid sõnu ja naeratas...

Oli väga vaikne ja kurb, kõik vaikisid ja igaüks mõtles oma mõtteid. Kui hea, et neil on see maja, vana pärnapuu, mille alla saab koguneda ja vaikuses mõtiskleda!

Tiina jäi truuks oma lubadusele. Iga päev jooksis ta kalmistule ja viis isale tema lemmiklilli, mida korjasid tema kerjused. Ta jutustas isale kõike, mis ta tegi ja millest mõtles. Ja veel, ta elas raskelt üle seda, et ei teadnud, kuhu läks isa hing pärast surma, kas paradiisi või puhastusse, või koguni põrgusse. Kui põrgusse, siis kuidas teda välja osta? Isa rääkis kunagi, et on vaja anda raha vaimulikule, et too palvetaks tema pärast. Kas ema aitab teda?

Ühel õhtul palvetas Tiina kaua ja palus Jeesuselt võtta isa paradiisi. Teisel päeval ta nurus ema käest raha, läks vaimuliku juurde ja palus anuda Jeesust, et isa hing võetaks paradiisi. Mure isa hinge pärast vaevas Tiinat veel kaua. Sellest räägime hiljem.

Pähklitega saiakesed

Sadas sooja suvist vihma. Pilvede tagant tuli välja päike ja kõik lõi sädelema. Tiina, ema, Maša ja hoidjatädi istusid terrassil. Ainult isa ei olnud nendega. Kõik olid nukrad. Ilm paranes ja Tiina otsustas minna metsa oma sõprade juurde. Trepist alla laskudes kuulis ta ema ütlevat:

“Kui ei oleks vihma olnud, oleks saanud raputada pähkleid, saaks küpsetada saiakesi pähklitega.”

“Saiakesed pähklitega! Kui tore!” mõtles Tiina ja muutis oma plaani. Selle asemel, et minna metsa sõprade juurde, ronis ta pähklipuu otsa. Peale vihma oli puu libe, kuid Tiinat see ei häirinud. Ta ronis oksalt oksale, aina kõrgemale. Siis jäi seisma, vaatas alla.

“Aga ma ei karda üldsegi,” mõtles ta, “ma ei roni esimest korda selle puu otsa.” Ta ronis puu keskpaika, haaras pähkleid täis oksast kinni ja hakkas raputama. Pähklid kukkusid krabinal alla. Ta raputas kõvemini, kuid jalg libises märjalt oksalt ja ta lendas alla koos pähklitega. Alguses kukkus Tiina kuuri katusele, sealt libises ta mööda märga katust maha. Tiina avas silmad ja vaatas ringi. Kõik toimus nii kiiresti, et ta ei saanud arugi, mis juhtus. Tiina lamas liikumatult ja talle tundus, et sureb. Ta kujutas juba ette, kuidas ema ja ta sõbrad nutavad ja kuidas ta lamab hauas.

Siis aga kostis ema hääl:

“Hoidjatädi, anna mulle hea vits! Ma teen talle head särü selle eest, et ta kunagi ei kuula vanemate soovitusi! Kus see kangelane on?”

Tiina, unustanud, et sureb, hüppas püsti, ronis aia august tänavale ja jooksis metsa. Metsamajakeses võttis teda vastu Nikolai.

“Mis sinuga on?” küsis ta erutatud Tiinalt.

“Näe, kukkusin puu otsast alla,” ja hõõrus valusat selga.

“Jah, selg ongi punane,” kinnitas Nikolai, vaadanud üle haiget saanud koha. Ta tõi mingit määret ja määris haige koha peale. Tiina lamas kõhuli, valu vähenes ja ta arutles endamisi:

“Miks tahtis ema talle vitsa anda? Ma tegin ju head. Ma lihtsalt ei mõelnud, et pärast vihma on puud

libedad. Kas see on siis sõnakuulmatus?” Selliseid mõtteid mõlgutades jäi Tiina magama. Tunni aja pärast ta ärkas ja algul ei taibanudki, mis oli juhtunud. Nikolai nägi, et Tiina avas silmad ja küsis:

“Ei valuta?”

“Ei, natuke on tunda. On vaja koju minna. Mind vist otsitakse. Vaata, mis seal seljal on?” palus Tiina. Nikolai vaatas ja ütles, et kõik on kombes. Tiina jooksis koju.

Ema ja hoidjatädi otsisid kogu õue läbi, kuid ei leidnud Tiinat. Nad kuulsid selgelt, et Tiina kukkus.

“Kus ta siis on?” kordas ema. Hoidjatädi lohutas:

“Kui ära jooksis, siis, tähendab, on kõik korras!”

Seejärel korjasid nad pähklid üles, puhastasid ja hakkasid saiakesi küpsetama. Sel ajal jõudis Tiina koju ja mõtles, mis temast saab.

Köögist tuli meeldivat saialõhna. Kuidas märkamatult siseneda? Ta otsustas teha näo, nagu poleks midagi juhtunud. Tiina astus sisse ja istus koos teistega teed jooma ja saia sööma. Kõik vaikisid.

“Aga ise tahtsid mulle vitsa anda!” mõtles Tiina. Ja siis küsis hoidjatädi:

“Kas sa said väga haiget, kui kukkusid?”

“Ei,” vastas Tiina, “natuke oli valus, aga siis möödus kõik.”

“Kas kohe?”

“Peeaeagu. Nikolai määris selga salviga ja valu kadus.”

Kõik lõpetasid tee joomise vaikides. Seejärel kutsus ema Tiina pärna alla. Seda Tiina arvaski, et ema ei jäta seda asja niisama. Tähendab, tuleb klaarimine. Kuid seekord klaarimist ei tulnud. Ema oli kurb ja rääkis väga vaikselt:

“Tiina,” ütles ta, “täna ma oleksin võinud sinu

kaotada. Tänu Jumalale, et nii läks... Sa oleksid võinud ju hukkuda. Mina süda valutab peale isa surma ja sinu pärast hakkas see veel rohkem valutama.”

“Emake,” ütles Tiina haledalt. “ma ei hakka enam kunagi ronima märgadel puudel, ainult sina ära ole haige.” Hoidjatädi lisas, et puudel ronimine on üldse inetu, eriti nii suurel tüdrukul kui Tiina. Tiina aga mõtles, et jälle ta tüütab oma manitsustega. Kõik jäid vait. Linnud laulsid, oravad hüplesid. Tiina vaatas emale. Ema nuttis. Tiina embas ema ja ütles:

“Anna mulle andeks, ma ei roni enam kunagi puudele, ainult ära nuta!”

“Sa oled vanem ja peaksid juba mind abistama, pealegi et hoidjatädi sõidab meie juurest ära, ta abiellub.” Tiinal jäi süda seisma.

“Kuidas ilma hoidjatädita?” mõtles Tiina nukralt, “ilma tema õpetusteta?” Tiinal tulid pisarad silma.

“Mis sul nüüd hakkas?” küsis hoidjatädi.

“Kuidas ma ilma sinuta saan?”

“Ma ei sõida ju kaugele. Hakkame üksteist külastama.”

Nii nad istusid pärnapuu all ja nukrutsesid. Oli kurb, et ei olnud isa, pähklipuu pärast ja sellest, et hoidja ära sõidab.

Õösel ladus Tiina kõik oma kurbuse Jeesuse ette:

”Kallis Jeesus! Ma kurvastasin väga ema. Tervenda tema süda, et ta ei sureks nagu isa. Andesta mulle, Jeesus. Ma armastan väga hoidjatädi. Varem ma seda ei teadnud, aga täna kui kuulsin, et ta ära sõidab, sain aru, et armastan teda. Ma olen nii kurb. Emal on süda haige, hoidjatädi sõidab ära. Jää Sina, Jeesus, meiega, minuga. Nii hea, et Sina oled meiega. Ma armastan väga Sind, Jeesus, armastan oma ema,

hoidjatädi, Mašat. Ma armastan kõiki inimesi. Tänan Sind, et kuuled mind. Isa ütles alati, et kuigi taevas on kaugel, oled Sina lähedal neile, kes Sind armastavad. Aitäh Sulle, Jeesus, et Sina sellist sõnakuulmatut tüdrukut armastad. Head ööd, kallid Jeesus!”

Peale sellist vestlust Jeesusega jäi Tiina rahulikult magama.

Isa testament

Enne surma tegi Tiina isa testamendi. Ta muretses Tiina käekäigu pärast ja tegi korralduse, et ta suunataks nunnakloostri internaati. Seal ta saaks hea hariduse ja ka kasvatus. Isa tahtis, et Tiina õpiks arst-misjonäriks. Kuid Tiina ei tahtnud sugugi kodust ära minna ja palus ema ta koju jätta. Emal oli samuti Tiinast kahju lahkuda ja otsustas jätta koju, kuni ta saab üheksa-aastaseks.

Ühel õhtul koju tulles jutustas ta emale ühest sündmusest. Ühel tütarlapsel oli sünnipäev ja ta kutsus kõiki metsa. Vanemad valmistasid toitu nii palju, et poisid vaevalt jõudsid kohale viia. Kui kõik olid söönud, teatas üks tüdruk, et tal on kõigile üllatus. Ta oli toonud mitu pudelit veini ja sigarette ning tegi ettepaneku juua sünnipäevalapse terviseks.

Tiinale meenus kohe jutuajamine isaga suure pärna all. Pikemalt mõtlemata tõusis ta püsti ja teatas otsustavalt:

“Mina ei joo veini ega suitseta ka.” Siis ütlesid vanemad poisid, et sunnivad Tiinat jooma ja suitsetama.

“Ma ei tee seda,” vastas Tiina. “Ma lubasin isale, et ma seda kunagi tee. Minu isa on surnud ja mina andsin talle töötuse ja täidan tema tahet. Ta näeb kõike taevast ja te ärge sundige mind, palun.” Sõbrad

mangusid:

”Tilgakene sünnipäevalapse auks!”

“Ei, mitte tilkagi! Isa ütles, et kõik algab tilgast. Ja teie ka ärge jooge ega suitsetage – see on kahjulik. Meie mõistus peab olema puhas!” Siis ütles üks poistest:

“Jätke ta rahule. Ta on, kuidas öelda ... liiga õige!”

“Ja liiga tark!” lisas teine.

Kõik hakkasid naerma ja ütlesid Tiinale: “Mine siit ära, me ei sõbrusta enam sinuga!”

Juhuslikult juhtus direktor seal lähedal olema ja kuulis kogu kõnelust. Ta sekkus, võttis pudelid, sigaretid ja käskis rangelt tulla homme kooli koos vanematega. Seejärel pöördus ta Tiina poole ja ütles:

“Sina, Tiina, oled tubli! Käitu alati nii! Lähme siit ära, tütreke! Ära enam mine sünnipäevadele – seal ei õpetata midagi head.”

“Olgu, hästi!” vastas Tiina. “Nüüd olete teie mulle isa asemel. Ma tahan teie sõna kuulata.”

Direktor ohkas kurvalt ja ütles:

“Minu tütar oleks praegu sama vana olnud kui sina. Lähme minu poole, ma näitan sulle pildialbumit.”

Tiina ja direktor vestlesid kaua, jõid teed ja vaatasid vanu pilte.

Kui ema sai teada sellest loost sünnipäeval, hakkas ta muretsema ja otsustas järgmisel aastal kindlasti saata Tiina klostrikooli õppima.

Sellest alates oli Tiina direktori sagedane külaline. Ükskord lahkudes ta embas ja suudles teda, öeldes:

“Arvestage sellega, et teil on jälle tütar olemas.” Direktor ei suutnud pisaraid tagasi hoida, tema mure hakkas sulama Tiina lapseliku armastuse mõjul. Tiina austas teda ja armastas nagu oma isa. Ta

tõi talle tihti kodupirikaid, peale tunde nad tihti lõunatasid koos, vaidlesid elu üle, millest Tiina ei teadnud veel midagi.

Ühel päeval, kui direktor sõitis ära oma kodukanti külastama, otsustas Tiina talle üllatuse teha. Tema saladusse oli pühendatud ainult Tiina armas õpetaja.

“Maria Mihailovna, aidake mind, palun, teha korda direktori korter!” palus ta.

“Tiina, aga see ei ole sünnis!”

“On küll sünnis, lähme, ta jättis minu kätte võtmed, et tuba tuulutada,” käis Tiina peale. Õpetaja jäi nõusse. Nad tegid korteri korda ja direktori kojutulekuks valmistasid piduliku lõuna. Kui direktor koju jõudis, leidis nad enda korterist ja oli rõõmsalt üllatunud. Tiina embas teda ja ütles:

“See on üllatus teile!”

Koos nad lõunatasid ja direktor oli väga õnnelik ning tänulik. Tema korteris oli hubane kodutunne. Ta ütles:

”Täna ma sain aru, et ma ei ole üksik.” Tiina läks koju, aga Maria Mihailovna jäi veel hetkeks. Nii algas õpetaja sõprus direktoriga.

Tiina rääkis kõigest emale ja ka ema oli väga rõõmus, et direktor hakkas oma murest lahti saama.

“Tänu sinule, tütreke, on ka minul nüüd kergem,” ütles kord ema. Tiina püüdis emale igati head teha. Igal õhtul jutustas ta emale midagi lõbusat, püüdis olla sõnakuulelik ja teda mitte kurvastada.

Selleks ajaks oli hoidjatädi abiellunud ja ära sõitnud. Tiina koristas ja tegi ise süüa. Ainult pesu pesta oli raske. Tiinal oli emast väga kahju, kes töötas palju ja istus õhtuti kaua õpilaste vihikute kallal.

Märkamatult saabus sügis. Ühel soojal sügispäeval kutsuti Tiina koos emaga direktori ja Maria Mihailovna pulma. Samal päeval, kui nad

pulmast koju tulid, ütles ema:

“Homme sõidame kloostrisse. Sa hakkad seal õppima, nagu isa tahtis. Ma pean täitma tema soovi.” Tiina ei vastanud midagi. Jõudnud koju, jooksis ta kalmistule isaga hüvasti jätma, seejärel metsa, vana onnikese juurde ka sõprade – kerjustega hüvasti jätma.

Tiina hing oli väga ärevil, kuid ta otsustas seda emale mitte rääkida, et teda mitte kurvastada. Jõudnud koju, ütles ta rõõmsalt:

“Homme algab mul uus elu!”

Klooster

Tiina koos emaga sõitsid bussis. Tiina vaatas aknast välja ja mõtles:

”Varsti oleme kloostris, ema sõidab tagasi, aga mina pean jääma.” Mida lähemale jõudsid, seda raskemaks läks Tiina süda. Ta meenutas, kuidas Maša langes pisarsilmil ta rinnale ja ei tahtnud Tiinat ära lasta. Ta hoidis vägisi pisaraid tagasi, et mitte näidata neid emale – emal oli ju süda haige. Kui tema otsustas mind kloostrisse anda, siis teab tema paremini, miks. Olgu nii, nagu soovis isa. Rõõmutsegu ta taevas, nähes, et tema tahe on täitunud. Ema surus Tiina enda vastu ja Tiina tundis, kui kiiresti lööb tema süda! Ta tõstis oma sinised silmad üles ja ütles naeratusena:

”Emake, ära muretse! Ma hakkab hästi õppima, kuuletuma ja ootama sinu tulekut.”

“Hästi,” ütles ema reipa häälega. “Mul on hea meel, et sa oled mul tark tüdruk ja saad kõigest aru. Aga me olemegi kohal,” lisas ta.

Buss jäi seisma, nad väljusid ja suundusid kloostri poole.

Vastuvõturuumis rääkis ema kaua kloostri

ülevaatajaga. Too võttis vastu dokumendid, raha ja kohvrid Tiina riietega. Järgnes kiire hüvastijätt emaga ja uks sulgus nende vahel.

Tiina vaatas kaua emale järele ja pöördudes kohtas ülevaataja karmi, uurivat pilku. Tiinal kippus nutt kurku, aga ta sai endast võitu ja küsis naeratusega:

“Ütelge, palun, kuhu ma pean minema?”

“Lähme,” ütles ta karmilt ja juhtis Tiina mööda koridori, siis läbi imelise aia ilusasse majakesse.

Keset rohelist paistsid silma korralikult pügatud põõsad, kasvasid lilled ja vulisesid purskkaevud. Oli hubane, puhas ja ilus. Ka majas oli kõik korras. Suur hubane tuba, suured aknad, puhtad, lumivalged kardinad, korralikult ülestehtud voodid. Toas oli neid kuus. Igas majas oli neli sellist tuba. Maju oli territooriumil kümme. See oligi kloostri internaat.

Ülevaataja näitas Tiinale tema voodi ja seletas, et öösiti magab nendega nunn Maria. Tema jaoks oli sirmiga eraldatud nurk. Toa aknad avanesid muinasjutulisse aeda. Tiina unustas momendiks, et viibib internaadis, kuni karm hääl ta uuesti tegelikkusse tõi:

“Lähme, Tiina.”

“Miks ta ei naerata?” mõtles Tiina.

“Lähme,” kordas ülevaataja ja Tiina lonkis talle järele. Ta tahtis nii väga koju. Ülevaataja näitas kõiki kloostri ruume. Pikas toas pidid nad end igal hommikul üle valama toasooja veega, õhtul sooja veega. Sellega oli ta juba kodus harjunud. Siis nad läksid kööki, kust korrapidajad pidid võtma valmis toidu kõigi jaoks. Seejärel läksid nad sööklasse ja tema saatja näitas, kuidas toitu serveerida. Siis näidati nunnade korpust. Sinna ei lubatud tüdrukutel

siseneda. Näidati ka töö- ja õppetuba. Siis rääkis ülevaataja, et õppima nad hakkavad ilmalikus gümnaasiumis ja neid saadab alati nunn Ekaterina ja et tänaval kõndides ei tohi nad ringi vahtida, mingil juhul juttu ajada.

Siis vaatas ta Tiinale otsa, nagu püüaks mõista selle mõtliku tütarlapse mõtteid ja küsimusi esitamata lähenes ta ühe toa uksele. Tiina järgnes talle.

Tutvus

Kui Tiina tuppa astus, olid kõik selle asukad kohal.

“See on uus, tema nimi on Tiina,” ütles ülevaataja. Nii algas tutvus. Seejärel tutvustas ta kõiki Tiinale.

“Anja – kõige vanem selles toas, ta saab varsti kaheksateist. Teda pühitsetakse nunnaks kahe nädala pärast. Ta on abi-ülevaataja. Katja on viieteistaastane. Ta on siin juba viiendat aastat. See aga on Maria. Ta sai eile kuueteistaastaseks. Temal on juba seitsmes aasta internaadis, tal ei ole vanemaid. See on Katja – kolmeteistaastane. Kloostriis on ta neljandat aastat. Tiina, kui vana sina oled?”

“Juunis sain üksteist.”

“Meil on siin range distsipliin,” ütles ülevaataja. “Harjud, siis saab kerge olema, siis on kohustusi kerge täita.”

Siis kutsuti ülevaataja ära. Toodi veel üks uus. Kui ta oli lahkunud, oleks Tiina äärepealt nutma puhkenud, kuid ohjeldas nagu ennast nagu alati: “No aitab virinast, võta end kokku!” See aitas alati Tiinat rahulikuks jääda. Ja ta ohkas sügavasti.

“Kas sul vanemaid on?” küsis Anja, märganud Tiina meeleolu.

“Ema on, isa on surnud, veel on õde Maria,

kodus kutsume teda Mašaks,” ja Tiina ohkas jälle.

“Valutab sul kuskilt?” Tiina vaatas Anjale kurbade silmadega ja ütles:

“Saad aru, hing valutab!” Anja naeratas ja lausus:

“Valu möödub, harjud. Me oleme ju kõik siin vanemate poolt pühendatud olema misjonärid paganlikes maades. Mina hakkam õppima arstiks misjoni kallakuga meditsiiniinstituudis. Varsti sõidan sinna õppima. Siis olen veel lähemal Jumalale. Selle maailmaga on siis lõpp. Kas ka sind pühendasid vanemad misjonäriks?”

“Ema ei, ta on väga hea, õiglane ja tark. Ta usub ainult, et Jumal on olemas, aga kirikus ei käi. Ta teeb palju halastustegusid, kuid midagi rohkemat ei tunnista. Armasta Jumalat ja tee inimestele head – on kogu tema religioon. Isa õpetas mind palvetama, me käisime temaga kirikus. Ma tunnen temast väga suurt puudust. Ma muretsen, kus on tema hing ... puhastustules või paradiisis?”

“Vist ikka paradiisis, kui ta oli usklik ja tegi halastustegusid.”

“Ma tahaksin ikkagi väga teada, kus on tema hing. Kelle käest ma võiksin seda küsida?”

“Rahune, tema hing on juba paradiisis!” ütles Anja kindlalt. Tiina muutus rõõmsamaks. Aga siis ohkas jälle.

“Mis sind veel vaevab?”

“Ülevaataja Maria lugemulle tund aega päevakorda, aga mul on peas kõik segi.”

“Aga sina ära mõtle sellele, hakkad iga päev ülesandeid täitma ja kõik jääb meelde. Kas sa õppisid hästi?”

“Jah, väga hästi!”

“Siis ei ole sul mingit põhjust muretsemiseks, harjud distsipliiniga ja kõik saab korda.” Tiina

mõttes:

“Distsipliiniga ma harjun, aga selle puuriga – mitte kunagi.” Valjusti ta seda ei öelnud. Tupp astus ülevaataja ja tõi veel ühe tüdruku. Too oli heledapäine, lokkis juustega, tedretähniline, prillidega ja pisarais. Tema nimi oli Sarra – üheteistaastane. Sarra laskus esimesele ettejuhtuvale toolile ja hakkas segaduses tuba silmitsema. Ülevaataja lahkus. Tiina istus tüdruku kõrvale, embas teda ja sosistas talle kõrva:

“Me hakkame sinuga jagama nii muret kui rõõmu, nagu kaksikud õed.” Sarra lakkas nutmast ja küsis:

“Kas tõesti?”

“Ma olen sinust ainult kuu aega vanem. Ka mind toodi täna siia puuri, nagu sindki. Sul isa on?”

“Ei!”

“Mul ka ei ole, aga õde on?”

“Ei, ma olin vanematel ainuke.”

“Aga nüüd on sul õde Tiina.” Sarra lõpetas nutmise ja embas Tiinat.

“Kui hea, et mul on nüüd õde! Ma olen alati õde tahtnud. Juba täna kirjutan emale kirja!”

“Mina ka!” lisas Tiina.

“Noh, nüüd ongi teil kahekesi kergem taluda nii muret kui rõõmu. Kõike hakkate jagama pooleks. Teie voodid, kohad sööklas ja õppetoad saavad olema kõrvuti. Mul on hea meel teie pärast!” ütles Anja.

Sel ajal kutsuti Anja koos tüdrukutega välja. Vanem ülevaataja ütles Anjale, et ta jutustaks järjekorras, mida, millal ja kuidas peavad tüdrukud tegema. Nad läksid õue ja istusid pingile, mis asus lillemere keskel. Algas instruktiaž.

Hommikul kell viis te kuulete kellalöömist ühe korra. See on nunnadele, seda ärge tähele pange. Nad teevad hommikul kell poos kuus hommikupalvet.

Kell kuus lööb kell kaks korda ja veel kaks korda. See on meie jaoks. Korrapidaja peab avama kõik aknad, aga teie panete selga kitli, sussid, avate asemed, et need tuulduks ja lähete pesemisruumi. Seal on igale oma koht ja leiate selle nimekaardi järgi. Kaussides on toasoe vesi, sellega valate end üle keha, peast jalgadeni.” Sarral algas kuuldust närvivabin. Aga Tiina kuulas huviga. See protseduur meeldis talle.

“Siis,” jätkas Anja, “kuivatate end rätikuga hästi kuivaks, riietute, pesete hambad ja lähete hommikuvõimlemist tegema. Seejärel aga joostes magamistuppa. Korrapidaja suleb aknad, teie korrastate korralikult oma voodid, hästi korralikult. Teid kontrollib Jumala Ema Maria ja kaitseingel.”

“Ja meie kallis Jeesus,” lisas Tiina.

“Jah, ja kaitseingel kirjutab kõik päevased head ja halvad teod üles.”

“Ja kaitseb meid,” lisas Tiina jälle.

“Jah. Siis korrapidaja peseb põranda, aga teie panete selga pika helehalli kleidi, mis on spetsiaalselt õmmeldud palvetunni jaoks. Kleit ripub kapis. Kõik võtavad paarikaupa ja lähevad vaikides palvemajja. Algul palvetame kooris, korrates eespalvetaja nunna järgi. Te õpite varsti kõik ära. Siis pöördume vaikselt oma tuppa ja riietume ümber koolivormi, paneme põlled ette ja läheme sööklasse hommikueinele. Keegi meist teeb alati söögipalve. See on tänupalve. Küll te ära õpite. Seejärel koristame nõud, peseme, paneme oma kohale ja väljume koridori. Seal on valmis pandud mantel, sall, jalatsid ja portfell. Riietume, käime läbi kontrollist, võtame paaridesse. Ees kõnnivad kaks ülevaatajat, nende järel meie, ringi vahtida ei tohi. Meie järel on jälle kaks ülevaatajat. Siseneme vaikselt gümnaasiumi. Tunnis ja vaheajal käitume vaikselt, meie seisuse vääriliselt. Me peame olema eeskujuks selle maailma lastele.”

“Oi, kui raske see on!” hakkas Sarra nutma.

“Ära nuta,” ütles Tiina, “kui Anja pidas vastu, siis peame ka meie sinuga.”

“Ei, ei, mina küll ei suuda!” nuttis Sarra. Anja jätkas:

“Iga päev hakkab klassijuhataja teie päevikusse kirjutama, kuidas te ennast ülal pidasite. Pidage meeles, te peate käituma laitmatult. Siis me koguneme gümnaasiumi fuajees, kus meid ootavad järelvaatajad ja samuti sama teed, samas järjekorras läheme tagasi.”

“Ma rohkem ei suuda, ma ei saa sellega hakkama!” halises Sarra.

“Saad küll!” lohutas Anja ja jätkas:

“Riietusruumis riietume ümber kodusesse kleiti ja läheme sööklasse. Korrapidajad lähevad söögi järgi. Kui tuleb teie kord olla korrapidajad, siis lähete teie kööki ja võtate lõuna kuuete – meie grupile. Kokku läheb toidu järgi kuus korrapidajat kolmekümne kuuelt tüdrukult. Peale lõunat peseb igaüks oma nõud nagu peale hommiku- ja õhtusööki. Peale lõunat on pooltunnine puhkehetk õues. On lubatud istuda pingil või jalutada teerajal. Seejärel teeme õppeülesandeid. Kui kodused ülesanded on tehtud, paneme selga töökitli ja läheme õue või aeda, kus meile antakse tööd neljakümneks minutiks. Talvel pühime teeradasid või roogime lund. Mitte ühtki kübet ei tohi kusagil olla, ei õues, aias, ruumidest rääkimata. Siis, kes tegeleb muusikaga, läheb muusikat õppima, teised töötuppa. Seal me tikime, koome, õmbleme – tööd leidub alati.

Nii möödus esimene päev kloostriis.

Kloostri elu

Möödusid päevad ja läkski nii, nagu

ülevaataja oli rääkinud. Tiina ja Sarra harjusid kloostris korruga. Neile tundus isegi, et nad on kogu aeg nii elanud. Ainuke, millega nad kuidagi ei suutnud harjuda, oli kontroll: kuidas sa tegid? mida sa tegid? miks sa nii tegid? Midagi ei tohtinud teha omal soovil, omal algatusel, kõike tuli teha nii, nagu soovisid hooldajad, alati kuuletuda, kuuletuda. Pikkamööda harjusid nad ka sellega.

Kloostri internaadis pidid tüdrukud alati jälgima oma riideid ja jalanõusid. Iga päev peale lõunat puhastati jalanõud hoolikalt ja asetati ritta kontrollimiseks. Kodus õnnestus Tiinal alati hoidjatädi nõusse saada, kes suudluse või šokolaadi või hea sõna eest kingad ära puhastas. Kuid siin polnud hoidjatädi ja Tiina pidi ise hakkama saama.

Ükskord juhtus, et kontrollimise aeg oli lähedal, aga Tiinal kingad puhastamata. Kiiruga puhastas ta kinga ninad ja asetati ritta. Tuli range järelevaataja ja hakkas norivalt kingi vaatama. Jõudis Tiina kingadeni ja äkki tõmbas kepiga Tiina kinga reast välja:

“Üle puhastada! Kelle omad?” küsis ta.

“Minu,” vastas Tiina.

“Tuled minu töötuppa!” käskis range järelevaataja.

“Hästi!” lausus Tiina vaevukuuldavalt ja mõtles:

“Ema küll ei oleks süüdlast avaliku naeru alla pannud!” Ta puhastas kingad üle ja läks töötuppa. Järelevaataja keerutas kingi käes, vaadates neid igast küljest, siis ütles:

“Tähendab, oskad küll! Laiskus on kõige halva ema. Mine!”

Ukse taga ootas Sarra. Ta kuulis nende juttu ja sosistas nüüd Tiinale kõrva:

“Temast õhkab jäist tuult!”

“Ma olen ise süüdi,” sosistas Tiina vastu.

Kloostripäevad möödusid üksluiselt. Saabus sügis. Kasvandikud pidid aiast õunu korjama. Neil kästi alguses korjata kõik õunad kokku, seejärel sorteerida ja alles siis lubati süüa üks õun.

Tüdrukud hajusid mööda aeda ja hakkasid täitma oma korve valminud, lõhnavate õuntega. Punapõksed õunad lausa kutsusid maitsma. Tiina püüdis sellele mitte mõelda. Ta tõstis ühe väga suure ja ilusa õuna ja pani korvi. Sarra oli seal samas kõrval, nägi seda õuna, võttis korvist välja ja hammustas. Kui ta selle oli ära söönud, pühkis ta suud ja ütles:

”Väga maitsev! Ma nii väga tahtsin juua!”

Äkki nägi Tiina, et otse nende poole tuleb ülevaataja. Ta mõtles pingsalt, kuhu peita õuna südamik. Aga Sarra oli otsekui halvatud, vahtis, silmad suured. Ülevaataja tuli, haaras Tiinal kõrvast kinni, hakkas kõrva sikutama ja keerama, ise korrutades:

”Saatan ässitas sind! Miks sa rikkusid ilusa õuna ära?”

Tiina kõrv hõõgus nagu tules. Sel momendil muutus ta meel väga kurvaks. Tuli meelde ema. Tema ei oleks kunagi nii teinud! Tiinal tuli kange igatsus kodu järele. Kõrvalseisev Sarra püüdis Tiina eest seista:

“Miks sa sakutasid Tiina kõrva nii kõvasti? Miks?” küsis ta ülevaatajalt.

“Vaiki, muidu saame veel rohkem nuhelda!” sosistas Tiina, kuid oli juba hilja.

“Lähme!” käsutas ülevaataja ja nad läksid tema kabinetti. “Et te olite sõnakuulmatud ja käitusite jämedalt, minge palvelasse ja lugege helmestel palved algusest lõpuni.”

“Hästi,” vastas Tiina.

“See on ebaõiglane!” pahvatas Sarra. “Miks mitmekordne karistus?”

“Sarra,” ütles kasvajata rahulikult, “sina loed topelt. Minge!”

Kui uks sulgus, ütles Sarra:

“Ma ei hakka palvetama helmestel. Ma palun Jeesuselt andeks, et ma hammustasin õuna ja ka selle eest, et sina said minu pärast karistada. Tiina, andesta mulle!”

“Andestan, andestan,” aga ise mõtles: “See on vist minu saatus, teiste eest kannatada!”

Palvelas seisis Tiina ristilöödud Jeesuse kuju ees ja rääkis Jeesusega:

”Kallis Jeesus! Sina kannatasid minu pattude eest, minu sõnakuulmatuse pärast. Täna kannatasin ka mina natukene Sarra pärast. Ma tean, kui valus Sul oli. Ma tahan väga koju ema juurde. Sa oled mind alati aidanud. Ma palun, aita mul koju jõuda! Jeesus, aita! Ma ei suuda kuidagi armastada meie kasvatajat. Aita mul teda armastada! Õpeta mind armastama nii, nagu Sina mind ja kõiki inimesi armastad!”

Seejärel palvetas ta helmestel, lapates kõik ausalt läbi. Kui ta põlvedelt tõusis, oli Sarra juba ukse juures ja ootas.

“Palvetasid ära?”

“Jah!”

“Aga mina mitte. Tead, Tiina, minu südamel on kivi, ma ei suuda andestada.”

“Tead, Sarra, parem on andestada kui kogu aeg solvuda ja vihastada; parem on armastada kui vihata,” ütles Tiina.

“Ei, veel kord ei!” jäi vihast põlevate silmadega Sarra kindlaks. “Tead, Tiina, ma otsustasin, et põgenen siit koju!”

Tiina vaikis. Need sõnad ühtisid ka tema sooviga. Kui tüdrukud palvelast tagasi jõudsid, ütles

kasvataja, et kõik on juba õhtust söönud ja nemad jäävad ilma.

“Ühe üleastumise eest kolm karistust ja lisaks veel söömata ka,” vastas Sarra solvunult.

“Sarra, õpi austama endast vanemaid!” ütles kasvataja kuivalt ja sulges enda järel ukse.

Tiina vaatas Sarrale. Tema ilusatest, hernesarnastest silmadest voolasid pisarad. Tiina võttis taskuräti ja kuivatas hellalt ta põsed.

“Ära nuta! Tingimata me põgeneme sinuga siit ära!”

“Tõesti?” ärkas Sarra.

“Tõesti!”

“Tiina, ma kaotan usu Jumalasse. Jookseme siit ära alaliseks!”

“Jah, me läheme siit ära. Sa ainult kannata veidi. Aga vaat mida mina mõtlen. Meile siin ju halba ei õpetata! Kuid ma ei saa aru, miks ma nii väga tahan siit ära?”

“Mina tean,” ütles Sarra, “siin õhkub alati külma, jäist külma. Ma olen unustanud, mis asi on naer. Ei, kui ma siia jään, saab minust jumalatu!”

“Mis sa nüüd! Jeesus ju suri meie eest! Ta armastab meid. Kuidas sa võid nii rääkida?”

“Mis Jeesus siia puutub?” vastas Sarra. “Inimesed on nii külmad ja kurjad. Olgu pealegi, ma püüan Jeesust armastada!” lisas ta lepitavalt.

Õhtul vestles Tiina Jeesusega nagu alati. Ta jutustas Talle, et Sarra ei taha palvetada, et kasvataja on ebaõiglane. Ta palus aidata Sarral andestada ja armastada. Ja uuesti palus Jeesust aidata neil koju jõuda. Temal – ema ja õekese juurde, aga Sarral – ema juurde...

Tüdrukud elasid kloostriis juba teist aastat. Ei suutnud aga kuidagi harjuda pideva kontrollimisega. Neile tundus, et kasvatajad jälgivad iga nende sammu.

Kord pühapäeval peale lõunat istusid kõik tüdrukud metsalagendikul. Ümberringi vohasid lilled. Kasvandikud jutustasid, kuidas puha Neitsi-Maarja neid on aidanud. Järg jõudis Tiinani. Tiina jutustas, et palvetab tihti Jeesuse poole ja et Tema alati lohutab kurbuses, aitab õppida, aitab olla kuulekas ja õigesti otsustada.

“Kas sina ei pöördu kunagi Neitsi-Maarja poole?” küsis kasvataja.

“Kuidas teile öelda? Helmestel ma palvetan ka tema poole, kuid vestlen ainult Jeesusega. Jeesus on minu elus – kõik. Kui ma viibin palvelas või templis, võin ma tundide viisi Teda vaadata ja Temaga vestelda. Ma armastan Teda väga, Ta suri ju minu eest Kolgatal, et mina võiksin taevas elada. Ja see on minu jaoks kõige tähtsam.”

“Aga kes oli sinu ema usutunnistuse järgi?” sekkus jutuajamisse kloostri kasvataja.

“Aga mitte keegi! Ta tunnistas, et Jumal on olemas, et inimesed peavad tegema häid tegusid. See oli kogu tema religioon. Aga isa oli kreeka-katoliiklane, mina – vist kristlane.”

“Aga sina, Sarra, kelle poole sina palvetad? Millised on sinu kogemused?” küsis kasvataja.

“Mitte mingisuguseid! Vahest palvetan, vahest mitte. Kui olin kodus, palvetasin Neitsi-Maarja poole, kuid siin kaob mu usk järjest rohkem ja rohkem.”

“Miks?” usutles vanemkasvataja.

“Ei ütle!”

Kõik vaikisid. Tiina oli väga mures Sarra pärast. Ta istus ja mõtles, kuidas Sarrat aidata. Ja välja mõtles! Ta palub kasvatajalt luba ära kuulata Sarra ja siis jutustab talle, miks Sarral kaob usk, ja võib-olla ta aitab teda.

Terve nädal palvetas Tiina ja mõtles, kuidas seda kasvatajale öelda. Tiina armastas seda kasvatajat

teistest rohkem. See võttis Tiina tihti linna kaasa ja nad vestlesid teel nagu võrdsed.

Saabus päev, mil Tiinal avanes võimalus paluda kasvatajat teda vastu võtta. Kasvataja palus Tiinal istuda ja jutustada, mis teda vaevab. Ja Tiina jutustas kõigest:

“Sarrale mõjub halvasti liigne kontroll,” alustas ta. “karistused on tihti ebaõiglased. Ma ei nurise, distsipliin on hea asi. Me õppisime palju head ja ilusat. Meid õpetati käituma õigesti igal pool. Kuid raske on see, et iga päev on üks ja sama, kuigi asi ei ole ainult selles.”

“Milles siis?” küsis kasvataja.

“Ükskord tahtis Sarra vaadata peeglistse,” jätkas Tiina, “aga peeglit ei tohi toas olla. Sarra ütles, et ilma peeglita on võimatu elada. Ja juhtus, et me leidsime gümnaasiumi õuest väikese tükikese klaasi, määrisime tindiga ja hommikuti vaatasime sellesse. Meie Sarraga ei näinud selles midagi halba.

Kuid ühel hommikul meie kasvataja leidis selle ja käskis minna kellakotta pattu andeks paluma, lugeda palved pooltel helmestel. Me küsisime, mis pattu me tegime, kui peeglistse vaatasime? Aga kasvataja ütles, et enesearmastuse pattu! Sarra ütles, et me ei imetlenud iseennast, vaid vaatasime, kas juuksed ja nägu on korras. Kasvataja ütles, et me valetame ja lisas veel poole palvehelmeid,” jätkas Tiina hämmastusega. “Läksime koos kellakotta ja teel rääkis Sarra kogu aeg:

”Mis karistus see on? Ma ei hakka palvetama! Mulle on see juba vastik! Pomise ja pomise ühte ja sama!” Mina räägin talle:

“Ära pomise ühte ja sama, peatu ja räägi Jeesusega.” Aga Sarra ütles, et ma vähem räägiksin Jeesusest, vaid rohkem Jumala Emast, sest ta oli kuulnud, et kasvataja oli rääkinud Katile, et minus on

tunda ketserlust. Mina vastasin, et Jeesus on suurem kõigist pühakuist ja Jumala Emast! Ta on Jumal! Mulle rääkis sellest mu isa. Ma ei vaheta Jeesust kellegagi ära! Siis ütles Sarra mulle, et mind visatakse internaadist välja.”

“Mida sa siis mõtled?” küsis kasvataja aeglaselt sõnu hääldades.

“Ma mõtlen, et kui ma teen midagi valesti, siis teie õpetate mind! Aga Sarra ütles, et kõik need korraldused ajavad teda meeleheitele ja ta langeb usust. Vahest ta mõtleb isegi, kas Jumal üldse ongi olemas? Ja kardab, et temast võib saada pagan. Teate, Sarra on õiglane ja tundlik tüdruk. Teda ei tohi alla suruda. Kasvataja ei armasta teda, ta norib temaga iga asja pärast kõikide ees: “Miks kõigi sokkidel on augud kinni nõelutud, aga sinul on augud?”

Hiljem ütles Sarra mulle, et ta püüdis nii korralikult nõeluda, aga ühte ei märganud. Tal ei ole ju nägemine kõige parem. Ma ütlesin talle:

“Miks sa ei ütelnud kasvatajale?” Tema vastas, et kasvataja ei usu kedagi, eriti teda mitte.

Kasvataja istus toolil liikumatult ja ainult sõrmed liikusid aeglaselt helmestes. Tiina jätkas:

“Kasvatajad ei usu meid kunagi, nad arvavad alati, et me neid petame. Ükskord me Sarraga korjasime üles murtud oksad ja panime vaasi. Süüdistati meid, et me murdsime. Kui leiti õuest toores leivakannikas, süüdistati meid, et meie selle välja viskasime, ja nii pidevalt. Ma olen kaua palvetanud ja mõelnud. Kaks aastat juba. Ja sain aru, et asi ei ole distsipliinis, vaid selles, et kasvatajad ei armasta meid. Kui kasvatajad lähenevad, ütleb Sarra alati:

“Läheneb jääne tuul!” Aga kui puhub jääne tuul, lilleõied ei avane, nad hukkuvad. Nii ka vaene Sarra! Kui ta näeb kasvatajat, siis ta ütleb mulle:

“Meie kasvatus on tõeline loomade treening. Nad peaksid tsirkusse minema loomi treenima!”

Tiina vaikis viivuks. Ka kasvataja istus ja ootas, mida Tiina veel ütleb.

“Ma muretsen väga Sarra pärast, ma ei taha, et temast pagan saaks,” ütles Tiina erutatult. “Ma tahan, et te mind mõistaksite ja aitaksite!”

Tiina vaikis veel viivu ja lisas:

“Varsti me saame kolmeteistkümne-aastaseks. Ma olen teile väga tänulik kasvatus eest. Ma olen teilt palju õppinud ja olen teile kõigile tänulik. Kuid kasvatajad käituvad meiega nagu asjadega, mida võib ära visata ja teha, mida iganes. Ja palvetega karistamine ainult tapab usu. Sarra on hea tüdruk nagu teisedki, kuid nad kaotavad austuse täiskasvanute vastu ebaõigluse pärast. Ma austan teid väga ja pean teid väga usklikuks ja meenutan teid armastusega. Kuid ainult teid. Ma tunnen, et teie armastate mind. Ma hakkam teie pärast palvetama.” Neid sõnu kuuldes küsis kasvataja:

“Kas sa, armas tüdruk, jätab hüvasti minuga?”

“Ei, praegu veel jään, aga kui kauaks, ei tea,” vastas Tiina.

“Sinu ema maksis kloostrile suure rahasumma sinu ülalpidamiseks. Kui sa ära lähed, ei saa seda tagasi. Kõik jääb kloostrile. Saad sa aru? Oled sa sellele mõelnud?” küsis kasvataja uurivalt Tiinale vaadates.

“Aga nüüd Sarrast. Ma olen ammu märganud, et see tüdruk ei ole kuulekas, on ebaviisakas ja jäme. Ta mõjub ka sinule halvasti. Varsti me otsustame tema küsimuse ja kirjutame vanematele, et nad ta koju võtaks.” Kasvataja tõusis, pani oma kortsulised käed Tiina õlgadele, vaatas talle naeratades ja ütles:

“Me kõik armastame sind. Sa oled tark tüdruk, kuulekas, sinust saab kindlasti hea misjonär. Tead,

Tiina, sind kuulates ma veendusin veel kord, et sinust saab hea õpetaja. See on Jumala and. Tuleb aeg, kui sa lähed paganlikesse maadesse lapsi õpetama ja kasvatama. Mine, õnnistagu sind Issand ja Jumala Ema!”

Tiina tõusis, kummardus ja väljus, aga mis tema hinges toimus, seda teadis ainult Jumal.

Õhtusöögi ajal kohtusid Tiina silmad teise kasvataja silmadega. Ta nägi neis pilget. Sel momendil valmis otsus, põgeneda koos Sarraga juba homme. Ja kohe hakkas südamel kerge. Nagu raske koorem langes ja selge siht kerkis esile, mis kutsus enda poole. Õhtul, kui lapsed läksid jalutama, sosistas Tiina Sarrale:

“Homme põgeneme!”

Tiina ei tahtnud, et ebaõigluse pärast saaks Sarrast jumalatu. Ta ju armastas väga oma sõbratari. Ja veel arutles ta, et koju saabudes jookseb ta kohe kalmistule isa hauale ja räägib kõik isale ära. Isa mõistab teda, Jeesus mõistab samuti. Ta suri ju ka Sarra eest. Kui ta aga häbistatuna kloostri internaadist välja heidetakse, kaotab ta usu hoopiski.

Koju pöördumise kasuks rääkis ka see, et lähenes sõjarinne. Linnad olid täis saksa sõdureid. Äkki algavad lahingud ka nende kodukohas ja siis nad jäävad ilma lähedasteta. Tiinal oli kohutav mõelda, et ta enam kunagi ei näe ema ja õekest. Ja ta otsustas lõplikult – põgeneda koju! Ta lõpetas kaheksanda klassi kiitusega ja järgmisel päeval, 20. juunil, otsustati põgeneda.

Sel päeval, nagu alati, panid nad peale lõunat selga töökleidid. Kõik läksid tööle aeda, Tiina ja Sarra hiilisid leivaauto varjus kloostri väravate juurde, kust kaudu nad kahe aasta eest siia olid tulnud - samas lähedal oli bussipeatus. Tüdrukud lehvitasid ja buss peatus ning kolme tunni pärast olid nad juba

Mukatševos, kus elas Sarra. Ta palus bussijuhil oodata ja tõi kodust sõiduraha.

Nii sattus Tiina Sarra koju. Tiina paluti lõunale jääda. Laua ääres jutustasid nad läbisegi juhtunust ja Sarra vanemad otsustasid, et neil on parem koju jääda. Seejärel jutustas Tiina jutuajamisest kasvatajaga Sarra kasuisale ja too oli väga tänulik ning palus teda veel mõned päevad nendel külas olla. Möödus kaks päeva ja Tiina arvas, et on aeg koju sõita. Sarra omaksed andsid talle sõiduraha ja Sarra saatis teda bussipeatusse.

Tiina emale oli juba teatatud, et tütar jooksis kloostrist ära ja et arvatavasti on ta Mukatševos. Ema otsustas sõita sellesse linna.

Tiina ema seisis bussipeatuses ja vahtis ringi, teadmata, kust tütart otsida. Äkki kuulis ta hästi tuttavat häält:

“Emake, emake! Minu armas emake!” Nad kallistasid. Ema kõrval seisis tüdrukuke. See oli ju Maša! Kui suureks on ta kasvanud! Nad kallistasid ja nutsid õnnest. Tunni aja pärast jätsid nad Sarraga hüvasti ja buss hakkas liikuma. Koju! Teel jutustas ema, et ta vahetas ära korteri ja töökoha, ja et nad suunduvad samasse linna, kus elab Sarra. Tundus, et Tiina ei kuulegi, mida ema räägib. Nüüd oli tal ükskõik. Ema ja õeke on tema kõrval – ja see on peamine!

Jälle kodus

Tiina sisenes hoovi ja vaatas ringi. Vana pärn, pink, maja, kivist teerada – kõik nagu enne. Mälestustest hakkas süda kiiresti lööma. Tiina astus puu juurde, silitas selle krobedat koort ja sosistas vaevukuuldavalt:

“Tere, minu pärnapuu!” Ema avas ukse ja

Tiina, nagu unes, astus trepist üles, vaatas igasse tupp, kas kõik ikka on oma kohal. Ta tahtis puudutada iga eset, sisse hingata tuttavat kodulõhna, kuulata vana kella tiksumist, lehtede sahinat akna taga. Ta kõndis mööda tubasid ja tundus, et ta ei ole kuskile ära sõitnud ja et kloostrielu oli mingi unenägu.

“Tiina, lähme sööma!” katkestas ema Tiina mõtisklused. Ema nägi, et Tiina ei tulnud koju tühjade kätega, vaid et tal oli mingi kott.

“Huvitav, mida sa kaasa tõid?” sõnas ema. Tiina avas koti ja hakkas ettevaatlikult asju välja võtma.

“Emake, need on ikoonid. Ja veel ma võtsin Neitsi Maarja pisaraid, need siin pudelikeses. Aga siin on veri Kristuse südamest,” näitas Tiina pudelit mingi punase vedelikuga.

“See on Kristuse risti tükike,” ütles Tiina aukartusega ja pani toolile väikese puust pilpa. Ema vaatas nukralt Tiina aardeid ja ütles:

“Ja see on kõik selle suure raha asemel, mida ma andsin kloostrisse sinu ülalpidamiseks? Sellest oleks jätkunud kogu sinu õppeaastateks! Aga olgu, sellel ei ole tähtsust!” jätkas ta rõõmsalt. “Tähtis on, et me kõik oleme jälle koos. Me igatsesime väga sinu järele. Tundsime sinust puudust. Aga nüüd oleme jälle koos.”

Seejärel jooksis Tiina kalmistule isa hauale ja jutustas isale kõigest, mis oli temaga juhtunud. Õhtul põikas ta sisse kooli direktori ja oma õpetaja juurde. Vahepeal oli neile sündinud poeg, kes oli juba aastane. Direktor ja õpetaja olid väga rõõmsad, nähes Tiinat ja kõik koos meenutasid, kuidas nad olid valmistanud direktorile üllatuse. Järgmisel päeval läks Tiina kooli, et kohtuda uuesti ja jätta hüvasti oma õpetajatega. Kahe päeva pärast pidid nad ära sõitma

Mukatševosse. Vanadest sõpradest oli kurb lahkuda. Kuid oli ka rõõm, sest selles linnas elas nende hoidjatädi oma mehega ja ka Sarra, kelle järele ta juba igatsust tundis.

Mõne päeva pärast saabusid nad avarasse neljatoalisse linnakorterisse. Laadijad viisid asjad teisele korrusele ja algas lahtipakkimine ning asjade paigutamine. Mõne päeva pärast olid kõik asjad oma kohal. Tiinale tundus, et elab siin juba ammu. Korter oli suur, igal oma tuba, aga üks kõige suurem oli külalistetuba. Linnas aga toimusid ärevad sündmused. Käis Teine maailmasõda. Oli aasta 1943...

Tiina sai kolmeteistkümneseks, kui ta kloostri internaadist koju tuli. Ehkki ta oli veel noor, oli ta õppinud iseseisvalt planeerima ja lahendama paljusid probleeme. Ta otsustas astuda kaubandusinstituuti. Ja kuigi eksamid olid rasked, sooritas ta need väga hästi. Õpiaeg kestis kaheksa aastat. Kuid probleem oli tema vanuses ja tal tuli leppida ettevalmistuskursusega. Kui ta sai neljateistkümneseks, oli ta lõpetanud kaks kursust ühe aastaga. See nõudis suuri pingutusi. Probleem polnud mitte õppeainete raskuses, vaid selles, et käis sõda. Polnud saada vihikuid ja Tiina tegi neid ise suurtest paberipoognatest. Elu linnas muutus järjest ettearvamatuks, iga uus päev võis osutuda viimaseks. Enne lõunat Tiina õppis, peale lõunat töötas sõjakindlustuste ehitusel.

Ühel õhtul kostus õhuhäire, siis hakkasid lennukid undama ja kostsid pommide plahvatused. See oli linna esimene pommitamine. Tiina, ema ja Nastja läksid keldrisse ja Tiina palus väga Jeesust, et Ta hoiaks nende elu.

Iga päev olid uued häired. Lisaks sõjahirmule lisandus veel ema haigus – süda. Arstid soovitasid vähem töötada ja paremini süüa. Siis otsustas Tiina tööle minna. Ta sai koha juurviljabaasis ja hakkas

pere toitjaks. Nende raskete päevade jooksul pöördus ta tihti Jeesuse poole ja tänas Teda abi ning kaitse eest. Tema sõprus Jeesusega süvenes üha.

Ükskord sai Tiina ühe saladusliku nähtuse tunnistajaks. Ta sõbrunes naabritüdruku Iraga. Ira kutsus kord teda oma koju, seal pidi toimuma “huvitav seanss”. Tiina sisenes koos Iraga külalistetuppa, kus küünla valgel istusid võõrad mehed ja naised. Tiina ei tundnud kedagi peale Ira ja tema ema.

Habemega ja prillidega mees teatas, et kõik võivad saada ühe seletamatu ime tunnistajaks. Kuid, et see ime toimuks, peavad kõik kohalolijad uskuma vaimudesse. Tiina istus Ira kõrval ja sosistas talle kõrva:

“Mina ei usu mingisugustesse vaimudesse, mina usun ainult Jeesusesse ja headesse inglitesse. Võib-olla on need kurjad vaimud?”

“Ole vait,” sosistas Ira vastu. Koosoleku juhataja vaatas kõiki ja küsis:

“Võib-olla keegi siinviibijaist ei usu vaimudesse?”

“Mina!” tunnistas Tiina ausalt.

“Püüdke uskuda ja siis näete imet! Vaim avab teile tuleviku!” ütles habemik, vaadates ainiti Tiinale. Tema prilliklaasides peegeldus küünlatuli ja näis, et tema silmadest lendavad sädemed. Tiina mõtles, et on vist parem mitte tõmmata endale tähelepanu, vaid öelda, et usub ja siis tasahilju uksest välja minna.

“Olgu, usun!” ütles ta ja jäi põnevusega ootama, mis edasi saab.

Seanss algas. Kõik istusid ümmarguse laua ümber ja asetasiid käed lauale. Habemik lausus pidulikult:

“Kui sa oled meie keskel – las see laud tõuseb üles!” Ja laud tõepoolest tõusis pisut. Tuppa tekkis

täielik vaikus, kõik olid segaduses, teadmata, mida teha. Seejärel palus juhataja esitada küsimusi. Kõik esitasid igasuguseid küsimusi. Sulepea laual hakkas ise liikuma, õhku tõusma ning kirjutab ise puhtale lehele. Tiinal hakkas hirm. Ta pöördus Ira poole ja ütles vaikselt:

“Ma lähen parem ära.” Kuid Ira võttis tal kõvasti käest kinni ja ütles:

“Ei ole sünnis enne seansi lõppu ära minna.” Seejärel tõi habemik klaasi veega: kõik vaatasid sellesse ja nägid oma minevikku. Järjekord jõudis Tiina kätte. Kuid ta ei näinud seal muud kui vett. Siis kuulutas juhataja, et igaüks võib välja kutsuda oma surnud lähedaste vaime. Korteri perenaine soovitas Tiinal välja kutsuda oma isa vaim. Tiina hakkas ägedalt vastu:

“Ei! Ei! Ei ole vaja!”

Siis otsustas perenaine välja kutsuda oma ema. Kaugel nurgas tekkis ebamäärane kuju ja kostus hää. Kuulnud häält, hakkas naine valjusti nutma ja küsis:

“Ema, ema, kuidas sul seal on?”

“Ära tülita mind, mul on raske,” kostis salapärane hääl nurgast.

Seejärel otsustasid kõik kutsuda välja üks tuntud poeet. Pimedas nurgas ilmus jälle siluett. Keegi palus seda kuju jutustada, kus ta on ja kuidas ta end tunneb.

“Kui satud siia, siis saad ise teada, kus ma asun ja kuidas ennast tunnen!” vastas salapärane siluett kurjalt.

Juhataja käskis vaimu laua nurgaga puudutada seda, keda ta kõige rohkem armastab. Laud liikus perenaise poole ja puudutas teda. Seejärel kästi puudutada seda, keda ei armasta. Ja laud hakkas aeglaselt liikuma Tiina suunas. Tiinal käis külmavärin üle selja ja ta karjatas:

”Jeesus! Päästa mind!” Ja laud jäi seisma.

Tiina hüppas oma kohalt püsti, avas värisevate kätega ukse ja sööstis pöörases hirmus trepist alla. Talle tundus, et kurjad vaimud haaravad tal jalgadest ja jälitavad teda. Jooksnud oma tuppä, viskus ta diivanile. Oh õudust! Diivan hakkas põrandalt tõusma! Kähku hüppas ta põrandale ja jooksis ema tuppä. Jutustas kõik emale ja magas öösel ema kõrval. Oma õhtupalves jutustas Tiina kõik Jeesusele ja palus andeks, et oli läinud sinna seansile ja palus kaitsta teda kurjade vaimude eest.

Elu linnas muutus järjest raskemaks. Leiba ja teisi toiduaineid jagati juba ammu kaardi järgi, kuid ka kaartide järgi ei jätkunud seda kõigile. Tiina pere toitlus köögiviljadest, mida Tiina töölt tõi. Vaatamata raskustele jätkas ta õpinguid kaubandustarkusest ja 1944.aastal ta lõpetas kolmanda kursuse edukalt. Sel aastal täitus tal viiosteist aastat sünnist. Tiina väsis väga, sest ta töötas, õppis ja tegi ka koduseid toimetusi. Linn, kus ta elas, oli sõjatee ristumiskohas. Nende tänavat pidi aeti vange, läksid sõdurite kolonnid, sõitsid tankid. Juhtus, et vangide ajamisel mõned väsisid ja ei jõudnud edasi minna. Siis tehti väike puhkus. Iga kord, kui Tiina juhtus nägema neid õnnetuid, jõudis ta joosta koju ja naabrite abiga hankida neile midagi söögipoolist. Tiina küsis konvoerijatelt luba vangidele süüa anda. Ükskord tuli Tiina juurde laiaõlgne SS-lane ja küsis karmilt:

“Kas sul on neist kahju?”

“Jeesus ütles, et me toidaksime näljaseid,” vastas Tiina anuvalt SS-lasele vaadates.

“Olgu, toida!” lubas ta. Ja vangid tormasid suppi saama. Üks vangidest küsis Tiinalt: “Mis rahvusest sa oled?”

“Slaavlane,” vastas Tiina.

“Aitäh sulle, õeke, aitäh sulle kõigi sinu õdede

ja vendade poolt!” ütles ta pilotkaga higist nägu pühkides.

Siis karm SS-lane tõusis, käskis ka vangidel tõusta ja sõdurid ergutasid kisa ja vandumisega vange, neid edasi ajades. Tiinal oli hirm, kuid vangid julgustasid teda ja hõikasid, et varsti on sõjal lõpp ja lehvitasid talle.

Pilguga vange saates meenus talle sündmus, kui SS-lased otsisid kogu linnas juute. Need rivistati samasugustesse kolonnidesse ja aeti jaama, et viia kontsentratsioonilaagritesse. Ühes sellises kolonnis juhtus olema tema sõbranna Liilja. Tiina astus lähemale, et lehvitada sõbratarile hüvastijätuks ja öelda, et palvetab tema pärast. Ta hüüdis valjusti Liiljat, too tõstis käe. Ja äkki kuulis Tiina otse kõrva juures saksakeelset sõimu ja tundis teravat valu rinnus. Tal hakkas halb. Tänaval seisnud inimesed tõmbasid Tiina kiiresti rahva hulka. Vihane SS-lane ähvardas automaadiga ja karjus:

“Kus on tüdruk? On ta ka juut? Kus ta on?”
Kuid Tiina lükati aina kaugemale ja keegi õpetas, kuhu poole on parem joosta. Ta tormas nii, kuidas jalad võtsid. Maja taga ta peatus, et hinge tõmmata. Rinnus valutas. Vaevalt jõudis koju. Tiinat nähes hädaldas ema:

“Tütreste, mis sinuga juhtus?”

“Ta lõi mind rindu!” ütles Tiina väriseva häälega. Ema asetas viga saanud kohale külma märja rätiku ja Tiina uinus. Nii lamas ta kaks päeva ja talle tundus, et ei suudagi enam tõusta. Kogu see aeg palvetas Tiina palavalt, et Jeesus ta tervendaks. Neljandal päeval tundis Tiina end paremini ja läks instituuti. Seal ei olnud kedagi. Koridoris kohtas ta direktorit, kes ütles, et kõigile neljanda kursuse õpilastele anti kätte kursuse lõputunnistused, ehkki nad veel ei lõpetanud. Anti kaasa ka materjal kodus

õppimiseks, sest on võimalik, et pärast sõda tuleb eksamid uuesti teha.

Jõudis kätte raske näljaaeg. Tiina palvetas Jeesuse poole, et Ta saadaks neile leiba. Ühel päeval käis korteris saksa ohvitser, kes värbas kõiki tüdrukuid leivavagunite tühjaks laadimisele. Ta lubas, et kes paremini töötab, saab preemiaks leiba. Juhtus ka nii, et sakslaste poolt värvatud tütarlapsi ei nähtudki enam, sest nad saadeti Saksamaale. Kuid Jeesus kuulis Tiina palveid ja kaitses teda.

Koos tüdrukutega laadis Tiina poole ööni leiba masinatesse. Kui töö lõppes, andis valvur – elatanud sakslane – kõigile kaks pätsi leiba, aga Tiinale andis neli, öeldes:

”Mul jäi koju tütar, nii väga sinu sarnane!”
Tiina embas kätega kallihinnalist leiba ja läks väsimusest kõikudes koju. Teisel päeval jagati samuti leiba. Kolmandal päeval oli Tiina äärmiselt väsinud ja ei läinud enam, ka naabritütar Ira jäi koju. Aga teised tüdrukud, kes tööle läksid, ei tulnudki enam koju.

Hoidjatädi tuli külla

Oli 1944.aasta – kõige rängem sõja-aastatest selles linnas. Pommitamine käis vahetpidamata. Rohkem tuli olla varjendis kui korteris.

Ühel laupäeva hommikul astus sisse hoidjatädi. See nädal oli rahulikum ja võtsime külalise vastu korteris. Olime jälle kõik koos ja tuletasime meelde endisi aegu. Seejärel kutsus külaline ema kuhugi käima. Kui ta tagasi tuli, märkas Tiina, et ema oli erutatud ja ta käes oli Piibel. Siis ta läks oma tuppa ja istus kaua mõtteis.

Peale seda hakkas ema igal laupäeva hommikul kuskil käima, ja ka reede õhtuti. Tüdrukuid erutas see, et ema, kes kunagi ei olnud religioonist

huvitatud, hakkas nüüd usklikuks. Ta oli palju rahulikum ja rääkis, et leidis tõe ja et on vaja elada nii, nagu on kirjutatud pühas raamatus Piiblis. Ema oli justkui ärganud uuele elule.

Ükskord ta teatas, et hakkab pühitsema seitsmendat päeva, laupäeva, nagu ütleb Jumala käsk. Nüüd said kõik kodused toimetused üle viidud reedele ja ka mõnele teisele päevale.

Tiina käis ikka oma kirikus nagu varem, aga ema kinnitus ikka rohkem ja rohkem oma veendumuste külge.

“Mis on juhtunud meie emaga?” küsis kord Maša mõtlikult, nähes oma ema laupäeva hommikul jälle kuhugi minevat.

“Näib, et ta on üle läinud juudi usku, hakkas juudiks,” tegi Tiina järelduse.

“No on alles lugu! Mida meie peame tegema?” küsis Maša segaduses.

“Pole midagi, saame puhata nii laupäeval kui ka pühapäeval,” kinnitas Tiina arukalt. ”Ema kurvastada ei tohi, tal on süda haige, aga püha pühapäev jääb ikka pühaks.”

“Aga vaata, Tiina, ema ei tee laupäeval midagi, aga sina, kui kirikust tuled, nõelud ja keedad,” vaidles Maša vastu.

“Kuid kloostriks me alati pühapäeviti tikkisime ja kodusime – see ei ole patt,” ütles Tiina.

”Siiski on ema usk tugevam kui sinu oma,” tegi Maša järelduse.

Tiina jäi mõttesse ja otsustas: on vaja leida Piiblist kinnitus, et pühapäev on püha päev. Ta otsustas, et võtab ema Piibli, kui ema magab ja otsib sealt kohad, kus on kirjutatud pühapäevast. Nii ta tegigi. Ema jättis Piibli peale lugemist lauale ja Tiinal ei tarvitsenudki Piiblit võtta siis, kui ema magab. Enne magamaheitmist nägi Tiina, kuidas ema laskus

põlvili ja palvetas. Ta oli väga imestunud:

“Mis küll emaga on toimunud?”

Kui ema oli magama läinud, võttis Tiina Piibli ja läks ma tuppa. Enne avamist ta palvetas:

“Jeesus, ma avan selle keelatud raamatu selleks, et tõestada emale, et püha päev on pühapäev, mitte laupäev. Andesta mulle ja aita mind leida!” Avanud esimese lehekülje, luges ta maailma loomisest, Aadama ja Eeva esimesest patust. Lehekülg lehekülje järel luges Tiina innustunult Piiblit. Siis, toetunud tooli seljatoele, jäi mõttesse:

“Miks on Piibli lugemine keelatud? Kloostri suures katekismuses on see kõik kirjas. Miks siis maailma inimesi keelatakse? Miks?” Nüüd luges ta igal õhtul Piiblit. Nii jõudis ta kümne käsu juurde. Ta luges nad läbi kümme korda. Siis hüppas üles, võttis katekismuse ja avas selle kümne käsu kohalt ja hakkas neid võrdlema. Teda hämmastas, et katekismuses ei olnud käsud esitatud nii nagu Piiblis! Kogu päeva käis ta ringi selle avastuse mõju all. Oma igaõhtuse palvetamise ajal ei suutnud ta muud mõelda ega paluda, kui ainult, et Jeesus aitaks tal selgust saada, kus on tõde.

“Kallis Jeesus!” palvetas ta. “Ma kardan väga eksida ja Sind kurvastada. Ma ei taipa, kus on kirjutatud valesti, kas Piiblis või katekismuses? Juhata mind, kus on tõde? Keda kuulata? Issand, heida mulle armu! Ära jäta mind maha! Aita mul mõista tõde ja ära lase mul teelt eksida! Aita mind! Täna ma lugesin: “Pea meeles hingamispäeva ja pühitse seda.” Seal on kirjutatud ka, et Sina, Issand, meie Looja, õnnistasid ja pühitsesid maailma loomisel seitsmendat päeva, laupäeva! Kuid katekismuses on kirjutatud lihtsalt: “Pühitse pühapäeva!” Kus on siis laupäev, mida Jumal õnnistas ja pühitses? Ma ei suuda ise mõista. Mida ma

pean tegema?”

Järgmisel päeval pidi Tiina minema kooli direktori juurde. Teel sai ta ühe kohutava vaatepildi tunnistajaks. SS-lased ajasid jälle juute – vanakesi, noori naisi, lapsi. Neid, kes komistasid ja kukkusid, peksid sõdurid püssipäradega, et nad kiiremini tõuseksid ja edasi liiguksid. Lärm oli kohutav, inimesed karjusid, lapsed nutsid. Tiina vaatas õudusega seda kohutavat pilti. Siis ta nägi, kuidas need õnnetud aeti kirikusse, mis asus linna ääres, ja süüdati. Tiina jõudis koju üleni pisarates.

“Mis juhtus? Kes sulle haiget tegi?” küsis ema erutatult. Ja Tiina jutustas emale, mida ta oli näinud.

“Emake,” nuttis Tiina, “väike tüdruk, umbes viieaastane, kukkus ja SS-lane peksis ta surnuks. Tema ema karjus ja püüdis sõdurit takistada, kuid see tõukas ta eemale ja kui oli lõpetanud, tappis ka ema. Ta tulistas teda, ise karjudes:

”Koerad, teid kõiki ootab selline saatus!”

Tiina läks vannituppa, et pesta. Tuppa tagasi tulles jutustas edasi:

“Emake, emake! SS-lased süütasid kiriku! Seal hukkus tohutu hulk inimesi!”

Kogu öö ei suutnud Tiina uinuda: silmade ees seisid need kohutavad stseenid väikese tüdrukukese ja tema ema surmast ning põlev kirik. Aga mis ootab nende peret? Ja Tiina palvetas jälle, et Jeesus kaitseks neid barbarite eest.

Küsimus laupäevasest päevast oli ikka lahtine – vastuseta. Tiina otsustas minna vaimuliku juurde. Tema peaks hästi tundma Piiblit ja teadma, milline päev on püha. Vaimulik tundis Tiinat hästi ja võttis ta rõõmsalt vastu. Nad sisenesid pühakoja hoovi ja istusid pingile.

“Tiina, mis mure sind minu juurde tõi? Midagi rõhub su südant?” alustas vaimulik, vaadates lahkelt

Tiinat.

“Jah! Väga rõhub! Minu emast on saanud ketser ja ma tahan teda ümber veenda. Tema usub, et püha päev ei ole pühapäev, vaid laupäev. Ma otsustasin talle tõestada Piibli varal, et Issanda päev on pühapäev, kuid ma ei tea, kus see on kirjutatud. Aita mind päästa mu ema!” palus Tiina, vaadates lootusrikkalt vaimulikule.

“Tead, Tiina, sellist kohta Piiblis ei ole. Jumal andis lihtsalt kirikule võimu määrata ükskõik missugune päev pühaks ja kirik valis selleks pühapäeva – nädala esimese päeva.”

“Aga kas Piiblis on kuskil märgitud, et pühapäev on püha päev, kasvõi üks salm. Ma väga palun! Mul on vaja seda emale näidata!”

“Kirik muutis laupäeva pühapäevaks autoriteediga, mille andis kirikule Kristus ise,” ütles vaimulik iga sõna rõhutades.

“Kuid ma vajan kasvõi mingisugusegi kinnituse Piiblist. Minu ema ja need ketserid, kus ta käib, usuvad ainult Piiblit!”

“Tiina, sina ei suuda neid ümber veenda, sest pühapäeva pühadus ei toetu mitte Piiblile, vaid kiriku autoriteedile. Tiina, ole ettevaatlik, ma näen, et sinu usk on hädaohus. Käi kirikus ja kuuletu sellele, mida õpetab püha apostellik kirik – see ongi Jumala hääl.”

“Aga mina mõtlesin, et te mind aitate. Tähendab, mitte ükski sõna Piiblis ei räägi sellest, et Jumal asendas laupäeva pühapäevaga?” küsis Tiina pettunult.

“Jah, tütreke, ei räägi. Mine rahuga. Kaitsku sind Jumal Saatana võrkudest!”

Tiina oli täielikus segaduses. Ta läks aeglaselt koju, kogu aeg mõeldes vaimuliku sõnadele. Kuidas siis nii? Issand ütleb: “Pea meeles laupäeva”, aga vaimulik räägib, et kirik õpetab pühitsemata

pühapäeva.” Tema kahtlused suurenesid veelgi. Jõudnud koju, küsis ema:

“Kus sa nii kaua olid, tütreke?”

“Ma käisin vaimuliku juures, me vestlesime.”

“Kas sul on mingisugused vaimulikud probleemid?”

“Jah!”

“Ja tema lahendas need?”

“Ei!”

“Võib-olla meie jutlustaja vastab sulle? Tema räägib nii, nagu õpetab Jumala Sõna ja nii lihtsalt, et lapsedki saavad aru!”

“Anna andeks, ema, aga ma eelistan õppida oma kiriku juhtidelt,” ütles Tiina kindlalt.

Tol õhtul, nagu alati, võttis ta Piibli ja avas Matteuse evangeeliumi viimaste peatükkide kohalt. Seal ta leidis kirjelduse Jeesuse Kristuse kogu kannatusteest. Teda vapustasid Issanda kannatudused ja inimeste julmus, kes Teda risti löid. Need viimased peatükid liigutasid väga Tiina südant. Ta laskus põlvili ja palus Jumalat anda talle jõudu mitte kurvastada oma Päästjat. Palvetamise ajal tundis Tiina kergendust, nagu koorem oleks tema õlgadelt ära võetud. Ta leidis vastuse oma rahunemisele lihtsas otsuses, olla kuulekas ainult Jeesusele.

Vana sakslane

Elu linnas muutus väljakannatamatuks. Tänavad olid täis sõjatehnikat ja sõdureid. Mingitki toitu kätte saada oli väga raske. Ühel sellisel raskel päeval seisis Tiina järjekorras, et kätte saada kaardi järgi ettenähtud 600 grammi leiba. Tema kõhnal turjal oli kott juurviljadega, mida tal õnnestus hankida juurviljabaasist. Tiina seisis järjekorras kolm tundi, aga ei liikunud sammugi edasi ja lonkis ilma leivata

koju. Ema tuli vastu ja Tiina nentis väsinult:

“Ema, leiba ei ole!”

“Ei ole midagi, söö suppi ja mine puhkama, saame täna hakkama ilma leivata. Homme lähed uuesti.”

Tiina oli nii väsinud, et ei olnud isugi, aga ta ületas end ja püüdis olla reibas, öeldes:

“Emake, kõik on hästi! Ma käin veel kord leiva järel, siis puhkan.” Ta sõi kiiruga supi ära ja jooksis leiva järgi. Läks veel kolm tundi. Järjekord liikus aeglaselt. Kui Tiina jõudis poe ukseni, ütles müüja:

“See tütarlaps on viimane, sulgen poe, rohkem leiba ei ole!”

Tiina vaatas tänuga taeva poole:

”Tänu Sulle, minu Issand, et sa hoolitsed mu eest!” sosistasid ta huuled. Tiina sisenes poodi ja palus ka homse eest leiba, kuna ta on tööl ja ei saa homme tulla. Ja müüja kaaluski talle kahe päeva portsjoni. Tiina unustas rõõmu pärast väsimuse ja jooksis rõõmsalt koju. Niipea, kui Tiina oli hoovi jõudnud, kostus tulistamine. Madalalt lennanud lennukilt tulistati tänavat. Surma sai kolm linlast ja palju saksa sõdureid. Tiina mõtles:

”Ka mina oleksin võinud seal lamada, kui ma oleksin aeglasemalt kõndinud. Kuid tänu Jumalale, nüüd on meil kartul, kapsas, porgand ja ka leib. Kui saaks kusagilt ema jaoks võid, kuid kust seda võtta... Sellest saab ainult unistada.”

Õhtul olid kõik koos. Ema avas Piibli ja hakkas valjusti lugema ja ühtlasi ka seletama. Maša istus kõrval ja kuulas. Tiina lamas diivanil ja ema kuulates tundis, kuidas ta hinges tõuseb vastuhakk. Ta sulges isegi kõrvad sõrmedega, et mitte kuulda ema ketserlikke seletusi.

Järgmisel päeval läks Tiina jälle vaguneid

laadima. Ta töötas püüdlikult nagu alati. Töö ajal tuli tema juurde vana sakslane, kes jälgis laadimist ja küsis, kus on Tiina kott. Kui Tiina koti tõi, pani ta midagi kotti. Ohvitser jälgis töölisi ja nägi, kuidas töölised alati midagi põue peitsid. Aga Tiina ei võtnud kunagi midagi ja nüüd otsustas ta ise anda Tiinale. Tööpäev algas hommikul kell seitse, nüüd oli kell juba kümme õhtul. Viisteist tundi oli töötatud. Selg ja käed valutasi, aga töö ei paistnud lõppu tulevat.

Siis teatati, et vagunid on vaja kiiresti tühjaks laadida, et tuleb töötada hommikuni, et antakse konserve ja pudeliõli. Tiina otsustas jääda. Ka teised naised jäid. Neil lubati puhata tund aega ja anti suur tükk leiba ja juustu. Tiina murdis pooleks ja pani poole kotti. Vana sakslane jälgis Tiinat ja küsis: "Kellele sa selle kõrvale panid?"

"Emale ja õekesele. Ema on haige, aga õeke on veel väike ja nõrk."

"Sa oled hea ja töökas tüdruk. Sa meenutad mulle väga minu nooremat tütart. Mul on viis tütart. Ei ole neilt kaua kirja saanud, ei tea, mis nendega on juhtunud." Vana sakslane vaikis viivu, ohkas kurvvalt ja lisis:

"Me oleme lihtsad inimesed ja ei taha sõda. Me tahame koju."

Äkki katkestas ta jutuajamise ja hüüdis valjusti:

"Tööle, tööle!" Tiina vaatas kõrvale ja nägi SS-lasi, kes kõndisid rongi kõrval. Kõik hüppasid püsti ja hakkasid jälle tööle. SS-lased läksid mööda ja kadusid vagunite taha. Tiina sai aru, et vana sakslane kartis SS-lasi.

Töö lõpetati kell kaheksa hommikul. Vana ohvitser andis kõigile kaks konservikarpi ja pudeli õli. Tiina läks viimasena ja ta viskas kotti neli karpi

konservi, pudeli õli ja veel midagi. Tiina, vaevatud raskest tööst, vaatas tänulikult vanale mehele otsa. Tal oli nüüd, mida koju viia. Jalgu järele lohistades mindi vaikselt laiali. Keegi ei rääkinud midagi. Taskud olid kõigil punnis. Nad krahmasid ise veel midagi lisaks. Kui nad väravast välja läksid, ütles üks naine Tiinale: “Meie päevil ausalt ära ei ela. On vaja tark olla. Õmble rohkem taskuid jopele ja põllele – on, kuhu panna. Vaata ja õpi!”

Tiina vaikus, kuid oli juba otsustanud, et mitte kunagi ei hakka ta midagi varastama.

Jõudnud koju, avas ema talle ukse ja ütles erutatult:

“Tütreke, ma arvasin, et midagi on juhtunud. Jutusta, miks nii kaua?” Tiina jutustas kõik järjekorras, seejärel puistas kotti sisu lauale. Ema, Tiina ja Maša vaatasid imestusega, mida vana sakslane oli kotti pannud. Seal oli neli karpit kalakonservi, karp veiseliha, kolm kahesajagrammist juustupakki, pool kilo võid, pudel taimeõli ja päts musta leiba.

“Mis see veel on?” küsis ema klaaspurke vaadates. Ja luges etiketilt – õuna-viinamarjamahl.

“See on sulle, emake, et sa terveks saaksid!” hüüdis Tiina rõõmsalt.

“Jagame kõigile,” vaidles ema vastu.

“Mina mahla ei armasta!” keeldus Maša.

“Mina ka ei taha, ma eelistan vett,” teatas Tiina otsustavalt. Ema sai nende kavalusest aru ja naeratas nukralt.

“Teie otsustasite loobuda haige ema kasuks? Kuidas ma hakkän üksi jooma? Ma ei saa.”

“Ema, kujuta ette, et see on sinu ravim.”

“Jaa-jaa,” kordas Maša, “joo, emake, see on arstirohi.”

“Kui mind kodus ei ole, keetke suppi konservidest või

sööge niisama kartuliga. Mina saan ikka midagi töö juurest. Vaadake mind, kui paks ma olen,” ütles Tiina ja ajas põsed punni. Kõik puhkesid rõõmsalt naerma.

Magda

Mõne päeva eest tutvus ema ühe naisega, kelle nimi oli Magda. Nad said sõpradeks. Ühel laupäeval peale jumalateenistust kutsus ema ta meile lõunale.

“Kas sinu vanem tütar ei ole vastu?” küsis Magda.

“Ta on väga hea ja külalislahke, kuid ta ei taha mind kuulata, peab mind ketseriks. Ma ei tea, kas ta on täna tööl või kodus. Tõsi, olen tähele pannud, et juba neli laupäeva on ta kodus olnud, ütleb, et ei ole tööd. Ma olen rõõmus, sest ta tõi laupäeviti koju juurvilja, ehkki ma palusin laupäeviti mitte tuua. Siis ta vihastas ja rääkis, et toob siis tädi Leenale, kellel on viis last. Ja nüüd on neli laupäeva kodus olnud, kuna pole tööd.”

Kui ema ja Magda tulid, polnud Tiinat kodus. Maša ütles, et ta pani pühapäeva riided selga ja läks kuhugi.

Tiina istus sel ajal pargis ja mõtiskles:

“Vaimulik ütles, et Piiblis ei ole teksti, mis räägib pühapäeva pühitsemise kasuks. Aga mina leidsin teksti, kus räägitakse, et uuel maal tulevad päästetud igal laupäeval Jumalat kummardama. Ja kuidas mõista Jeesuse sõnu:

“Ma ei tulnud käsku tühistama”, ja vaimulik kinnitas, et kirik muutis laupäeva? Tuleb välja, et kirik on Jeesusest Kristusest kõrgemal? Kõrgemal Jumalast endast? Miks ma küll lugesin Piiblit? Miks ma käisin vaimuliku juures? Milleks? Et piinelda kahtlustes? Issand, õpeta mind, mida teha, kuidas toimida!”

Ja äkki, nagu kae oleks langenud silmadelt! Ta

mõistis, et kui Piibel ei räägi, et Issand ise või apostlid muutsid laupäeva pühapäevale, siis laupäev on ikkagi püha päev. Kuid siis ehmus Tiina mõttest, et nüüd peab hakkama laupäeva pühitsema! Mida ütlevad sugulased? Muidugi hakkavad nad naerma! Samuti sõbratarid. Mida ütlevad naabrid?

“Ei! Ei!” karjatas Tiina, püüdes lüüa oma enese mõtteid. “Ma ei suuda! Ei suuda!”

Tiina tõusis kiiresti, tardus ja kuulatas ise ennast uuesti. Ja kuulis, nagu ütleks keegi talle:

”Suudad, Tiina! Jeesus talus ju pilkeid ja naeru. Ta aitab ka sind!”

“Ei suuda! Ei suuda! Ei suuda!” kajasis nagu trummilöögid ta peas. Ja uuesti, püüdes üle karjuda trummilööke, karjatas Tiina valjusti ja otsustavalt:

“Suudan! Kristus aitab!”

Hallipäine vanake, kes jalutas läheduses, kuulis karjet, peatus ja küsis imestunult:

“Tütarlaps, kellele te hõikasite? Mida te hüüdsite? Siin ei ole ju kedagi.” Tiina vaatas vanakesele otsa ja ütles naeratades:

“See, kellele ma hõikasin, mõistis, mida ma Talle hüüdsin!” Ja, kummardunud lahkelt, läks pargist minema. Vanake seisis kaua sellel kohal ja püüdis mõista neid saladuslikke sõnu, mida ütles tundmatu tütarlaps. Sel päeval otsustas Tiina kindlalt mitte rikkuda laupäevast rahu.

Enam suureks imestuseks hakkas Tiina varem koju tulema, et koristada kõik enne päikeseloojangut. Kui ema oli läinud jumalateenistusele, jäi Tiina koju Piiblit lugema. Ta otsustas, et hakkab kirikus käima pühapäeval. Oma usku ta ei reeda. Otsustas ka, et ei tööta laupäeval, jääb koju ja loeb Piiblit ning mõtiskleb loetu üle.

Emal oli ühe naisega sõlmitud leping. See naine pidas sigu ja kasvas üht siga ema jaoks. Ema

andis sea jaoks sööda. Tiina viis sinna toidujääke iga päev. Selleks ajaks oli siga juba küllalt suur, et veristada.

Ühel laupäeval tuli ema koju uudisega:

“Jumal andis inimestele toiduks puhtad loomad. Siga, keda pidime tapma, on vaja maha matta.”

Pühapäeval toodi tapetud siga ja jäeti esikusse. Naabrinaine nägi ja ütles:

”Oi, kui hea, nüüd kosute vähe!” Ema vaikis. Kui tädi ära läks, palus ema Tiina ja Maša appi. Nad panid sea kotti, viisid linnast välja ja matsid maha. Tagasiteel kõndides rääkis Tiina:

”Ema, sa oled ju haige, sa pead hästi toituma! Mida sa tegid? Nii palju maitsvat matsid maha! Ainult ära räägi sellest kellelegi, et inimesed ei naeraks!”

Ema vaikis kogu tee, aga koju jõudes ütles Tiinale:

“Tiina, on tähtis mitte ainult lugeda, mida räägib Issand, vaid ka teha nii, nagu Ta õpetab.”

“Seda ei ole kuskil kirjutatud! Mitte kuskil!” vastas Tiina. “Selle on ketserid välja mõelnud, sina kuulad neid. Sina üksi oled selline aus ja õige. Jah, sina oled alati olnud aus ja õige. Ei ole siis ime, et ka siin oled samasugune!”

Ema istus väsinult diivanile. Tiina vaatas teda hellalt, siis embas ja ütles:

“Andesta, ema, andesta kõik! Olgu, kui seale oli määratud haud, siis olgu nii!” Ema heitis pikali. Maša aga sosistas Tiinale kõrva:

“Ma ei ole emaga nõus. Mis temaga on? Kas temaga on ikka kõik korras? Sõda, nälg, aga tema mattis maha sellise maitsva pala!”

Tiina vaikis, aga hinges oli ta Mašaga nõus. Ta isegi tundis praekartuli ja kamara lõhna.

“Kui maitsev see oleks! Nii palju liha, rasva, pekki! Oleksime praadinud ja süüdnud, ema oleks võinud mitte süüa, mis meie süü puutume.” Tol õhtul istus Tiina oma toas ja luges perekonna Piiblit. Sisse astus naabritüdruk oma sõbratariga. Piiblit nähes hüüdis:

“Mida sa loed? Kas tahad peast segaseks minna?” Tiina naeratas ja vastas:

“Loen! Kõik, mis siin on kirjutatud, on ka katekismuses, kõik, mida õppisime religiooni-tundides. Ma ei tea, miks seda ei võiks lugeda.”

Tüdrukud vestlesid omi asju, aga lahkudes mainis Irina nagu muuseas:

“Kõik naabrid räägivad, et sinu ema on reetnud oma usu, oma isade usu. Oleks nagu haritud pedagoog, aga teod nagu harimatul. Nagu vähe imelik intelligentsest naisest!”

“Nad eksivad,” vastas Tiina. “Minu ema ei ole kunagi tunnistanud mingisugust religiooni. Ta rääkis alati, et religioon tähendab teha head inimestele ja armastada Jumalat. Ta elas ka nii, nagu rääkis ja sellepärast ei ole ta mingisugust kirikut vahetanud ega mingit isade usku reetnud. Sa ütled õigesti, et ta on haritud ja intelligentne naine. Ta on küllalt tark, et ise kõiges selgusele jõuda.”

Tiina saatis oma sõbratarid ära, aga emale ei lausunud sellest jutuajamisest sõnagi, kartes ema kurvastada. Ta hakkas ema veidrustega juba harjuma.

Tiina avas uuesti Piibli, et lugeda lõpuni prohvet Jesaja raamat. Ja äkki luges ta viimasest peatükist:

“Sealiha, jäleduste ja hiirte sööjad saavad otsa üheskoos, ütleb Jehoova.” Js 66,17

Ootamatusest lõi Tiina Piibli kinni. Siis avas selle kirjakohta uuesti, luges korduvalt, mõtiskles iga sõna üle. Tiina tõstis pilgu raamatult ja vaatas kuhugi

ettepoole, lausus vaikselt:

”Issand, ja seda räägid Sina! Sina ütled, et kes seda sööb, hukkub. Mina ei taha hukkuda. Aga kui Sina nii räägid, siis meie – inimesed – peame Sulle kuulutama! Mida mina pean tegema?”

Tiina mõtles selle üle mitu päeva ja siis otsustas. Juurviljabaasis tuli palgapäev. Ja ta otsustas, et võtab raha, läheb ühte kesklinna poodi, ostab sealt natuke vorsti, pekki ja muid lihasaadusi, läheb parki ja teeb endale lahkumissöömaaja. Nii ta tegigi. Leidis erapoe. Siin müüdi maitsvaid roogi. Kõik oli väga kallis. Ta arvestas, kas tal jätkub kasvõi saja grammi ostmiseks? Järsku sööbisid tema mällu sõnad:

“Sealiha, jäleduste ja hiirte sööjad saavad otsa üheskoos, ütleb Jehoova.” Js 66,17 ”Teie soov, palun?” küsis müüja abivalmilt, rõõmustades harva külalise üle. “Meil on kõike!”

“Seda, mida mina tahan, teil ei ole!” vastas Tiina lahkelt, jättis hüvasti ja väljus poest.

Peremees vaatas imestusega talle järele ja mõtles pingsalt, mida nende poes ei ole, mida tütarlaps oleks soovinud.

Kui ema alustas jumalateenistustel käimist, kutsus ta Tiinat, hiljem loobus. Ema rääkis tihti kaasusklikele: “Mašake tuleb Jumala juurde, aga Tiina on vastu. Vaikib, aga paneb vastu.”

Aga nüüd Tiina isegi tahtis, et ema teda kutsuks. Nüüd oli tal isegi huvi vaadata ketsereid, mida nad endast kujutavad.

Ükskord, kui ema ei olnud kodus, koputas uksele umbes neljakümneaastane naine. Tiina avas ukse ja palus sisse astuda. Naine küsis ema järele. Tiina palus oodata ja ütles, et ema tuleb varsti. Naine esitles end Magdana. Tiina esitles ennast ka ja palus külalisel istet võtta. Too istus ja Tiina istus tema vastu, et külalisega aega veeta.

“Millega sa tegeled?” huvitus Magda. Tiina jutustas, et töötab ja õpib vabal ajal neljandal kursusel kaubandust, et ühiselamud on muudetud kasarmuteks jne.

Vestluse ajal Magdat jälgides mõtles Tiina:

“Selliseid sõbrannasid ei ole emal varem olnud, vist uus!” Tiina võttis albumi ja palus külalisel sinna midagi mälestuseks kirjutada. Sel ajal oli selline hea traditsioon omada album, kuhu külalised jäädvustavad oma häid mõtteid või salmikesi. Magda võttis albumi kätte ja jäi mõttesse. Võttis siis sulepea ja kirjutab midagi. Ta sulges albumi, tõusis ja ütles, et peab minema. Tiina saatis külalise ukseni ja palus edaspidigi külastada. Magda meeldis Tiinale. Ta pöördus tagasi tuppa, võttis albumi ja luges:

”Mõttele oma Loojale oma nooruspäevil, enne kui tulevad kurjad päevad ja jõuavad kätte need aastad, millede kohta sa ütled: need ei meeldi mulle!”
Kg 12,1 Siiralt Magda.

Täpselt, ongi ketser, aga sümpaatne ja armas! Ja Tiinal tekkis tahtmine minna ja vaadata neid ketsereid ja kuulata, millest nad räägivad.

Oli 1945.aasta, sõja viimane aasta ja ainult Jumala arm hoidis nende väikest peret. Paljud tuttavatest ja sõpradest olid surma saanud, paljud ära sõitnud. Tiina kuulis kelleltki, et ka koolidirektor kavatseb ära sõita ja ta otsustas teda külastada, et hüvasti jätta.

Direktor rõõmustas ja palus Tiinat istuda. Nad sattusid jutuhoogu.

“Kas on tõsi, et te sõidate ära Slovakkiasse?” küsis Tiina.

“Ei, kuhu mul sõita. Sõjal on varsti lõpp. Hitlerlased on ärevuses, saadavad kõiki Saksamaale, varsti vist lähevad ka ise siit ära. Aga kui tulevad venelased, võib paremaks minna, me oleme ju vennad

– slaavlasted. Ma tahan siin elada. Siin on oma kultuur, keel. Ma olen siin kodunenud.”

“Jah,” ütles Tiina, “me oleme slaavlasted ja kui tulevad venelased, tunneme me end nende seas koduselt. Huvitav, kas venelased on niisama lihtsad ja head kui meie rahvas?”

”Võib-olla, kuigi sõda on kõik muutnud metslasteks,” vastas direktor mõtlikult Tiinale vaadates, “kuid mina olen siin sündinud ja siin ka suren.”

Direktor vaikis vähe ja küsis:

“Tiina, ma sooviksin väga, et sinu diplomit tunnistataks. Kuidas sul õppimisega on?”

“Ma olen kogu materjali ära õppinud. Mulle tundub, et ma tuleksin toime sellel alal töötamisega. Kuid, teate, teie olete alati olnud mulle isa eest, ma unistan saada pedagoogiks. Mulle tundub, et see on mu kutsumus. Ma kinnisilmi isegi kujutlen end üliõpilaste keskel,” ütles Tiina unistavalt.

“Tead, kallid tütar, mis ma sulle ütlen? Annab Jumal, et sõda lõpeb, siis avanevad uued võimalused.”

“Võib-olla on see naljakas,” jätkas Tiina oma mõtet, “kuid mul tuleb praegugi olla õpetaja. Minu juurde kogunevad ülepäeva meie üliõpilased ja me arutame õppematerjali üle. Need on Agnessa, Mariann, Andrei, Ivan ja Timur, te teate neid, nad on minu grupist. Nad ütlevad alati, et ma selgitan hästi. Ja mulle meeldib nendega koos õppida.”

“Tubli, tütar!” kiitis direktor. “Tähendab, sa tahad peale sõda astuda Užgorodi Ülikooli?”

“Jah, see on minu unistus. Kuid õppida saan ma vist ainult eksternina kaugõppes. Mu ema on haige ja õde veel päris nooruke. Millisesse osakonda te soovitaksite mul astuda?”

“Füüsika-matemaatika, see istub sulle!”

”Matemaatika meeldib mulle väga ja ma omandan seda kergelt.”

Nende jutuajamise katkestas sireen. See undas kaua. Nad laskusid pommivarjendisse. Kui sealt väljusid, nägid tänaval palju saksa sõdurite laipu. Need oli kõik väga noored. Tiina läks ja mõtles, kui kaua kestab veel sõda, kui paljude emade pisaraid peab veel voolama mõlemal pool rinnet.

Kui Tiina oma kodule lähenes, haaras keegi ta käest kinni ja tiris ühe maja hoovi. Tiina ehmus, aga kuulis siis, kuidas üks auväärne vanainimene sosinal seletas, et sakslased ajavad linnaelanikke Saksamaale, linnatänavail kõndimine on ohtlik. Läbi tara nägigi Tiina üht kolonni mehi ja naisi, keda aeti jaama. Kui kolonn möödus, jooksis Tiina ringi piiludes koju.

Viimane talvekuu oli väga rahulik. Rindejoon kauges läände. Linnaelanikud hakkasid vähehaaval sõjakoledest toibuma ja edasielamise peale mõtlema. Ka Tiina elus oli muutusi märgata. Ta pühitses laupäeva täie teadlikkusega. Tööl leppis ta kokku, et laupäeviti ei tööta perekondlikel põhjustel ja käis tööl pühapäeval, millega üllatas oma ema. Ta loobus ebapuhtast toidust ja otsustas kindlalt jälgida kõike, mis on Jumala Sõnas kirjas. Ühel korral küsis ta nagu muuseas emalt, kus asub tema kirik. Ema andis aadressi.

Nädala sees läks Tiina vaatama, mida kujutab endast see kirik ehk palvemaja, nagu ema ütles. Ta leidis selle maja kiiresti. Majal oli kaks sissepääsu. Ta käis mitu korda ümber maja, püüdes ette kujutada, mis seal sees on.

Pöördunud koju, istus ta Piiblit lugema. Mõttes avas ta raamatu esimese lehekülje ja luges: Vana Testament ja Uus testament – Pühakirja raamatud. Äkki tabas teda pähe nagu pikselöök: “Vana Testament, need on vanad pehkinud raamatud,

neid ei ole vaja, aga Uus Testament on antud Vana asemele ja just seda on vaja järgida.” Selle mõttega jäi Tiina magama.

Öösel nägi ta und. Taevas paistis suur raamat, mida hoidsid kuskilt pilvede vahelt väljuvad käed. Tiina luges:

“Piibel, Jumala Sõna.” Käed avasid raamatu ja Tiina luges:

“Vana Testament.” Seejärel üks käsi keeras lehte ja Tiina luges:

“Uus Testament.” Siis hakkas käsi jälle lehitsema ja peatus. Käe nimetissõrm hakkas osutama sõnadele tekstis 2. Timoteose 3. peatüki salmidel 16-17. Siis vedas käsi veelkord neid kirjaridu ja Tiina luges: “Kõik kiri on Jumala Vaimu poolt sisendatud...” Seejärel käed koos raamatuga eemaldusid ja kadusid pilvedesse. Tiina ärkas. Kell oli kuus hommikul. Ta tõusis kiiresti, läks võõrastetuppa, võttis Piibli ja avas selle koha pealt, mida oli näinud unes. Siin oli kirjas sama tekst, mida näitas käsi. Tiina läks oma tuppa, riietus, tegi end korda ja laskus põlvili. Ta tänas Jeesust, et Ta hoidis ära eksitusest ja avas tõe, et kogu Kiri on Jumala poolt sisendatud. See kirjakoht jäi Tiinale meelde kogu eluks. Oli reede. Tiina hakkas valmistuma hingamispäevaks.

Maša ei saanud seda muidugi tähele panemata jätta.

“Sa oled tõemeeli hakanud pühitsema laupäeva? Sa hakkasid juudiks?” küsis ta pilgates ja hakkas naerma. Tiina vihastas ja lõi Mašat. Maša vastas samaga. Tiina oskas kaitsta teisi, kuid oma probleeme ei lahendanud ta kunagi jõuga, ja nüüd hakkas tal häbi. Nii Tiina kui Maša ei tahtnud tülitseda ja nad leppisid ära. Maša oli küll emaga väliselt nõus, kuid ta ei jaganud ema vaateid.

Laupäeval jäi Tiina koju, aga pühapäeval peale lõunat läks ta vaatama, kuidas palvemajas jumalateenistust peetakse. Et endale tähelepanu mitte tõmmata, sisenes ta hoovipoolsest uksest. Uks oli avatud ja ta leidis end väikesest esikust. Ta võttis mantli seljast ja sisenes saali. Kõik olid tema poole seljaga, näoga puldi poole. Puldil oli kolm inimest, keskel oli mees, umbes viiekümnene, seljas oli tal must ülikond, valge särk ja must lips. Paremal noormees ja vasakul hall vanake – kõik ühtmoodi elegantselt riides. Mängis harmoonium. Seisjad – umbes sada inimest – laulsid “Ligemal Jumal, Sul, ligemal Sul.” Tiina nägi kohe ema - ta seisis esimeses reas. Keegi naine andis Tiinale lauluraamatu. Tiina vaatas vaikselt lauluteksti ja mõtles, kuidas käituda. Ta otsustas teha seda, mida teevad teised. Kõik põlvitasid, Tiina ka.

Noormees puldist juhtis palvet. Ta palvetas lihtsalt, oma sõnadega. See meeldis Tiinale. Ta mõtles:

”Lõppude lõpuks nad pöörduvad Jumala poole ja see ei ole sugugi paha!” Seejärel laulis pikk soliidne meesterahvas, keda nimetati vend Antoniks. Mehel oli ilus madal hääl.

“On aga hääl!” mõtles Tiina, “oleks hea, kui ta kauem laulaks.” Laulu järel algas jutlus. Jutlustaja rääkis surnute ülestõusmisest ja et hing sureb. Tiina kuulas tähelepanelikult. Järsku ta ärritus, tõusis ärevusest hingeldades ja hüüdis üle saali:

“Kuidas te julgete rääkida niisugust valet, et hing sureb! Ta ei sure kunagi, ta on surematu!” Saalis tekkis sügav vaikus. Jutlustaja vaikis. Siis lausus lahkelt Tiinale vaadates:

”Tütarlaps, kui teil on piibellikud tunnistused hinge surematuse tõestuseks, siis me kuulame teid!” Tiina kohmetus momendiks, kuna ta tundis halvasti

Piiblit. Ta ei suutnud midagi meenutada. Äkki meenus talle eilne lugemine Saulist ja ta ütles:

“Kas te mäletate, kui kuningas Saul läks naisnõia juurde ja see kutsus välja prohvet Saamueli?” küsis ta jutlustajalt kindla häälega.

“Jah, mäletan,” kinnitas too. Ja nähes, et Tiina valmistub vaidlema siinsamas teenistusel, ütles talle:

“Tütarlaps, kas te olete nõus tulema järgmise laupäeva õhtul. Ma valmistan jutluse ja püüan Jumala abiga sellele küsimusele vastata. Aga kuidas teie nimi on?” küsis ta.

“Tiina.”

“Tiina, te lubate tulla?”

“Tulen tingimata,” vastas ta. Jutlustaja jätkas jutlust, Tiina kuulas hoolega, märkides üles kõik piiblitekstid. Peale jutlust hakkasid kõik laulma ja Tiina väljus märkamatult. Kodus luges ta mitu korda need tekstid läbi ja tuli järeldusele, et hing sureb – jutlustajal oli õigus! Ja sel momendil täitis tema südant rõõm ja ta mõtles:

”Küll on hea, et isa magab hauas Jeesuse Kristuse teise tulekuni ja et tema hing ei ole puhastustules ega põrgus. Talle meenus, kui palju pisaraid oli ta valanud ja piinelnud, mõeldes isa piinadele. Kui palju palveid oli ta Jeesusele saatnud, et Ta vabastaks isa hinge piinadest ja võtaks ta vastu paradiisi. Kui solvav ja arusaamatu näis talle tookord, miks Jumal on nii julm, et päästetud kogu igaviku saavad olema paradiisis, aga patuste hinged vaevlevad igavesti põrgus. Kirikus nägi ta pilti, kus oli kujutatud patuseid igavestes piinades. See oli nii kohutav. Isa oli talle alati rääkinud, et Jumal on halastaja ja õiglane. Kuid, kui Ta on halastav, miks siis eksisteerib puhastustuli, põrgu, kus hinged väanlevad piinades, mõtles Tiina. Nüüd sai ta aru, et selline ettekujutus oli eksitus.

“Andesta mulle, Jeesus, et ma pidasin Sind julmaks. Andesta, et ma Sind ei tundnud. Osutus, et puhastustuld ja põrgut ei ole olemas. Sinule ei ole omane vaadata piinu ja kannatusi. Saab olema õiglane kohus, surnute ülestõusmine. Sa oled hea ja halastaja Jumal!” rääkis Tiina mõttes Jumalaga.

Emma tuli koju. “Tiina, mul oli väga piinlik, kui sa häbemamatult hakkasid jutlustajaga vaidlema. Ma oleksin tahtnud maa alla vajuda. Ma palun, jälgi oma käitumist ja hääletooni ja ära unusta, kuidas peab rääkima vanemate inimestega!” alustas emma nõrdinult. “Hästi, emake, ma ei tee enam nii. Ma tean, et on kasvatamatu segada vanemate inimeste vahele. Ma palun jutlustajalt andestust järgmisel laupäeval.” Ise mõtles:

“Näib, kuidas jutlustaja seletab seda kohta, kus räägitakse Saamueli hingest?”

Tiina ootas kogu nädala laupäevaõhtust jumalateenistust. Lõpuks ta istuski saalis ja ootas vastust erutavale küsimusele.

Algas teenistus. Jutlustaja jätkas teemat hingest. Seejärel hakkas rääkima spiritismi ohtlikkusest ja tõi näite Saulist, mis on kirja pandud 1.Saamueli raamatu 28. peatükis. See oli küsimus, mis Tiinat väga erutas. Ja seal pöördub jutlustaja Tiina poole:

“Tiina, mul on teile mõned küsimused.” Tiina tõusis ja vastas:

”Ma kuulan teid!”

“Ütelge, kas prohvet Saamuel oli Jumala prohvet?”

“Jah,” kinnitas Tiina.

“Kus pidi asuma tema hing?”

“Paradiisis, nagu kõikide õigete hinged!”

“Aga kas teie arvates võis nõid, kes töötas Jumala väe vastu, välja kutsuda paradiisist õige hinge?”

“Arvan, et ei!”

“Kust ta kutsus välja Saamueli?” Tiina mõistis, et sattus kimbatusse, kuid ei tahtnud alla anda:

”Paradiisist!”

“Aga lugege hoolikalt,” palus jutlustaja. Tiina luges. Jutlustaja küsis uuesti:

”Kust siis tuli Saamuel välja?”

“Maast,” vastas Tiina ebakindlalt.

“Tähendab, põrgust?” küsis jutlustaja.

“Jah, tuleb nii välja!” nõustus Tiina.

“Aga kas võis Saamueli, Jumala prohveti hing välja tulla põrgust? Muidugi mitte!” tegi jutlustaja järelduse. Seejärel tänas ta Tiinat, palus tal istuda ja hakkas rääkima Saatana kavalusest ja spiritismi seanssidest. Ta ütles, et Saulile ilmus Saamueli kujul Saatana hing (ingel?). Siiski püüdis Tiina käänata vestlust enda kasuks. Ta tõstis käe. Jutlustaja andis loa küsida. Tiina tõusis ja küsis:

“Aga kes ennustas kuninga ja ta poegade saatust? Kas Saatan võis nii täpselt ennustada?”

“Kuningas Saul ei kuulanud Jumalat. Jumal jättis ta maha. Saul osutus täielikult Saatana mõju all olevaks ja Saatan valmistas Saulile ja ta poegadele surma lahinguväljal. Sellepärast Saatan ütleski nii täpselt,” vastas jutlustaja ja küsis Tiinalt:

”Oled minuga nõus?” Tiina mõtles:

”See kõik on nii, tal on õigus, aga ma ei anna veel alla.” Ja ehkki tal oli hea meel, et leidis küsimusele vastuse, ütles ta:

”Ma pean kõige üle hästi järele mõtlema.”

Sel õhtul veendus Tiina lõplikult, et puhastustuld ja põrgut ei ole ja et surnute hinged ei piinle ja kõik, nii õiged kui ka õelad – magavad haudades Jeesuse teise tulekuni.

Ema valmistus ristimist vastu võtma. Tiinal oli

hea meel, et ema saab kristlaseks.

“Kui isa elaks, ka tema rõõmustaks, see oli ju tema unistus!” mõtles Tiina.

Ühel laupäeval kuulis ta jutlust ristimisest. See erutas teda väga. Jutlustaja rääkis, et keda ristitakse, see saab päästetud ja et ristima peab vanuses, mil ta ise aru saab, millesse teda ristitakse. Oma sõnade kinnituseks tõi ta esile salmid Matteuse evangeeliumist:

“Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, neid ristides Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse, ja neid õpetades pidama kõike, mida mina teid olen käskinud.” Mt 28,19-20.

Kodus luges Tiina neid salme mitu korda ja mõtles, et kui teda ristiti, oli ta pisike laps ja ta ei mõistnud midagi. Ja loomulikult ei saadud teda õpetada pidama seda, mida käskis Issand.

“Sellepärast ma ekslesingi, teadmata Jumala tahet,” mõtles Tiina. Ta sai ka teada, et ristimine toimetatakse täieliku vee alla vajutamisega. Ta luges uuesti ja uuesti Jeesuse ristimisest Jordanis. Ta armastas väga Jeesust ja tahtis igas asjas sarnaneda Temale. Ja kui tema Päästja ristiti vee alla vajutamisega ja sel moel täitis Ta Jumala tahet, siis peab ka tema järgima Jeesuse eeskju.

Kuigi ta oli nõus kõigega, mida rääkis jutlustaja, miski ta sees hakkas vastu ja ta ütles endale: Ära kiirusta. Oota veidi!

Lähenes päev, mil pidi toimuma ristimine. Ristimisele pidi tulema kakskümmend seitse inimest. Ristimisele eelnenud päeval esitas jutlustaja veel lühidalt kõik koguduse põhiõpetused. Lõpetuseks luges ta kirjast koloslastele, et ristimine on eelmise patuse elu mahamatmine ja ülestõusmine uueks eluks Jeesuses Kristuses.

Tiinas tekkis vastupandamatu soov saada

maha maetud vanale, surra kõigele endisele halvale, mis tema elus oli olnud, ja saada teiseks, täiesti uueks. Peale jutlust läks ta jutlustaja juurde, käes paberileht, millele oli kirjutatud:

”Ma armastan Jeesust väga juba lapsest saadik ja tahan pühendada oma elu Talle. Ma soovin kuuluda sellesse kirikusse, mis järgib Teda, täites Jumala kogu tõe ja tahet. Ma tahan täita Jumala tahet, nagu täitis seda minu Jeesus ja võtta vastu veega ristimine. Ma tahan seda väga ja ärge keelduge.” Tiina.

Jutlustaja luges selle läbi ja palus Tiina vestlusele. Ta alustas sellest, et järgides Jeesust tuleb tal vahel minna ka keerulist teed pidi. See tee võib osutada mõnikord väga raskeks. Tiina vastas:

“Minu Jeesus käis seda teed ja see tõi Ta Kolgatale, ja miks meie, Tema lapsed, ei võiks kogeda kasvõi väikestki osa Tema kannatustest?”

“Tiina, sa oled veel väga noor ja pole õpetuses väga kindel. Mõtle oma otsuse üle järele, ehk ei tasuks kiirustada?” küsis jutlustaja uurivalt Tiinale vaadates.

“Ma tegin valiku ja tahan Jeesust teenida. Minu jaoks ei ole tagasiteed,” lausus Tiina otsustavalt. “ja veel,” lisas ta, “kui te vaid teaksite, kui väga ma Jeesust armastan, te ei kahtleks minu otsuses.”

“Hästi,” naeratas jutlustaja, “homme ootan sind jõe ääres.”

Oli ilus juunikuu päev. Päike paistis soojalt nendele, kes seisid jõe kaldal. Nende seas oli kakskümmend kaheksa inimest, kes olid valmis astuma mägijõe vahutavasse vette. Rohelise metsaga kaetud mäed oleksid justkui hinge kinni hoidnud, vaadates kaldal toimuvale. Nad pidid saama endise patuse elu suremise ja uue, Jeesuses Kristuses elu ülestõusmise suure saladuse vaikivateks

tunnistajateks.

Tiina astub vette. Astudes siledaid kive pidi, läheneb ta pastorile.

“Ristin sind Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse!” kuuleb ta ja jõe lained võtavad teda vastu, et samal silmapilgul uuesti anda teda juba uuele elule.

Nii täitus Tiina südame kõige palavam soov. Nii astus ta teele, millele pühendab kogu oma elu. Kui ta veest väljus, tekkis tal vastupandamatu soov minna inimeste juurde ja rääkida nendele, et ka nemad võtaksid vastu Jeesuse ja järgiksid Teda.

Õhtul ei saanud ta kaua und. Vaadates õhtust taevast, kus vaikselt üksteise järel süttisid tähed, meenutas ta vana maja, pärna õues, pinki, kus nad tihti vestlesid isaga, oma lapsepõlve sõpru, kloostrit, raskeid sõja-aastaid...

“Ma tõstan oma silmad mägede poole, kust mulle abi tuleb. Abi tuleb mulle Jehoova käest, kes on teinud taeva ja maa!” sosistasid Tiina huuled.

Homme algab uue elu uus päev Tiina elus, kes sai juba päris täiskasvanuks.

* * * * *